

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

HELSINGØR HØJERE ALMENSKOLE

1904.

Meddelelser

om

Helsingør Kommunes højere Almenskole

i

Skoleaaret 1903-04

udgivne af

Chr. Krüger.

HELSINGØR
J. M. Welsch's Bogtrykkeri.
1904

INDHOLD:

Mellemskolen.

<i>I. Kgl. Anordning</i> af 19. Juni 1903	S.	5
<i>II. Min. Cirkulære</i> af 22. Juni 1903	S.	8
<i>III. Min. Cirkulære</i> af 23. Juli 1903	S.	20
<i>IV. Om Karaktergivningen ved Mellemskole-</i> <i>eksamen</i>	S.	23

Skoleefterretninger.

<i>I. Eksaminer 1903:</i>		
Afgangseksamen for studerende	S.	32
Almindelig Forberedelseseksamen og Fjerde Klasses Hovedeksamen	S.	38
Skolens Hovedeksamen	S.	45
<i>II. Disciplene:</i>		
Afgang og Tilgang	S.	46
Fortegnelse over Disciplene	S.	49
Fripladser	S.	55
Forsømmelser	S.	57
<i>III. Lærerne og Fagfordelingen</i>	S.	59
<i>IV. Aarets Arbejde</i>	S.	63
<i>V. Skolens Samlinger</i>	S.	86
<i>VI. Skolens Regnskab m. m.</i>	S.	95
<i>VII. Almindelige Bestemmelser:</i>		
Ordensregler	S.	99
Forholdsregler over for smitsomme Syg- domme	S.	102
Skolens Ferier	S.	103
<i>VIII. Eksaminer i Juni og Juli 1904</i>	S.	104

Mellemskolen.

Kgl. Anordning

af 19de Juni 1903

angaaende

Optagelsesprøven i Mellem skolens 1ste Klasse.

A. Fordringerne i de enkelte Fag, hvori der skal prøves, fastsættes saaledes:

1. *Dansk, mundtlig.* Der kræves af Eleven sikker, flydende og forstandig Oplæsning af et Stykke læst Prosa; desuden skal han (hun) prøves i Oplæsning af et Stykke ulæst fortællende Prosa, som efter Indhold og Sprogform maa antages at ligge inden for hans Alderstrins sædvanlige Fatteevne, og vise nogenlunde Sikkerhed deri. Efter Oplæsningen maa han, vejledet ved Eksaminators Spørgsmaal, kunne genfortælle, hvad han har læst, og vise, at han *forstaar* det. Han maa kunne udenad nogle enkelte, væsentlig fortællende Digte og være i Stand til at gøre Rede for deres Indhold samt i det hele vise, at han har forstaaet dem. Ved Samtale paa Grundlag af det læste skal Eksaminator tillige forvisse sig om, at han har Øvelse i at finde Hovedleddene i en Sætning og i at kende de vigtigste Ordklasser og deres Bøjning.

2. *Dansk, skriftlig.* Han maa uden væsentlige Fejl i Retskrivningen kunne skrive et i Omfang passende Stykke, som dikteres langsomt for ham med Angivelse af Skilletegnene, og som ikke indeholder sjældne Ord eller Ordforbindelser. Fremdeles maa han være nogen-

lunde indøvet i at kunne gengive i Skrift et ham fortalt eller langsomt forelæst fortællende Stykke, som ikke er synderlig langt, og hvis Sætningsbygning og Indhold er let fatteligt.

3. *Regning.* Prøven skal være baade skriftlig og mundtlig. Eleven maa kunne den lille Tabel *med Sikkerhed* og have *Færdighed* i at løse Opgaver i de fire Regningsarter med benævnte og ubenævnte hele Tal samt kunne anvende disse Regningsarter paa simple Opgaver i Reguladetri. Han maa endvidere have Kendskab til Brøkbegrebet i Almindelighed og kunne addere og subtrahere ensbenævnte Brøker. Han maa ogsaa kende Decimalbetegnelsen og kunne foretage Addition og Subtraktion af Decimalbrøker samt multiplicere saadanne med en *hel* Multiplikator og dividere dem med en *hel* Divisor. Hovedregning maa han kunne udføre sikkert og hurtigt med mindre Tal.

4. *Skrivning.* Han maa kunne skrive latinsk Skrift tydeligt og nogenlunde pænt i Bog med Pen og Blæk, saavel enkelte Bogstaver og Ord som hele Sætninger, der fylde en Linie eller derover. Ligeledes skal han prøves i Afskrift af et kort Stykke efter en Bog.

5. *Religion.* Eleven maa have lært de vigtigste Fortællinger af hele den bibelske Historie at kende gennem mundtlig Fortælling eller efter en let og kortfattet Bibelhistorie, samt kunne nogle faa letfattelige Salmer. Der maa kun prøves i det sidste Forberedelsesaars Penum.

6. *Historie.* Han maa have læst eller mundtlig faaet meddelt et efter Tidsfølgen ordnet Udvalg af Fortællinger og Hovedpersoner og Hovedbegivenheder fra hele Fædrelandshistorien og frit kunne genfortælle deres væsentlige Indhold. Der maa kun prøves i det sidste Forberedelsesaars Penum.

7. *Geografi.* Han skal paa Grundlag af Landkortet, med eller uden Hjælp af en lille Lærebog, have

vundet et ret fyldigt Kendskab til Danmarks Geografi og ligeledes, om end i mindre Omfang, til Norges og Sveriges. Fremdeles maa han have lært at orientere sig paa en Globus og et Europaskort, saa at han kender Verdensdelene og de store Verdenshave samt har en Oversigt over Europas vigtigste Lande og disses Hovedstæder.

8. *Naturhistorie.* Han skal gennem *Iagttagelsesundervisning* have vundet Kendskab til en Del, dog ikke ret mange, Hovedtyper af Dyre- og Planteverdenen, særlig til vore egne Husdyr og vore vigtigste Nytteplanter.

B. Elever indmeldes regelmæssig til Optagelse inden Udgangen af Maj Maaned, og Optagelsesprøven finder Sted ganske kort før Sommerferiens Indtræden efter Skolestyrerens nærmere Bestemmelse, som i god Tid forinden Prøvens Afholdelse skal meddeles Elevernes Forældre eller Værger. Disse ligesom ogsaa Elevernes tidligere Lærere skulle have Tilladelse til at overvære Optagelsesprøven.

Skulde der efter en Elevs Optagelsesprøve herske nogen Tvivl om, hvorvidt han kan optages eller ej, skal det, hvis det antages, at han uden nogen større Anstrengelse i Mellemtiden kan raade Bod paa sine Mangler, og hvis hans Forældre eller Værge ønsker det, tilstedes ham at indstille sig til en ny Prøve den første Dag i det nye Skoleaar; denne Prøve skal dog ikke paa ny omfatte alle Fag, men kun gaa ud paa at faa godtgjort, om der er raadet Bod paa Manglerne eller ej, og efter dens Udfald maa Skolestyreren tage den endelige Bestemmelse om ham.

Cirkulære

af 22de Juni 1903

i Anledning af

kgl. Anordning af 19de Juni 1903 om Optagelsesprøven i Mellem skolens 1ste Klasse.

Idet man herved fremsender Eksemplarer af den kgl. Anordning af 19de Juni 1903, skal man til Vejledning bemærke følgende:

Bestemmelserne i den foreliggende kgl. Anordning ere fremgaaede af en Forhandling, der af Professor Gertz er ført med Folkeskolens Tilsynsmand, daværende Professor Sørensen, samt med Skoledirektør Joakim Larsen paa Frederiksberg, 2 Bestyrere af Kommuneskoler i Vestsjælland, en Kreds af Landsbyskolelærere i Nordsjælland og endelig en Kreds af Landsbyskolelærere i Sydjylland, hvilken Forhandling resulterede i et af Professor Gertz udarbejdet Udkast, om hvilket der derefter blev givet Rektorerne ved Statens lærde Skoler, Bestyrelsen for de forenede private Latin- og Realskoler i København og paa Frederiksberg, Bestyrerne for de øvrige dimissionsberettigede private og kommunale Latin- og Realskoler, Bestyrelsen for Danmarks Realskoleforening, Bestyrelsen for Foreningen „den danske Pigeskole“ og Bestyrelsen for Danmarks Lærerforening Lejlighed til at udtale sig, saaledes at Ministeriet saa vidt muligt har taget Hensyn til de fra de forskellige Sider fremsatte Opfattelser.

Hvad angaar den Maade, hvorpaa Elevers Forberedelse til denne Optagelsesprøve formentlig rettest bør foregaa, kan Ministeriet i det hele henvise til sit Cirkulære af 6. April 1900 angaaende Undervisningen i Folkeskolen; og særlig indtrængende henleder det alle Vedkommendes Opmærksomhed paa de almindelige Bemærkninger om de forskellige Fags Betydning samt Metoden og Maalet for Undervisningen

i dem, som i nævnte Cirkulære ere forudskikkede Læseplanen for hvert Fag især. Alt, hvad der her er sagt, har ogsaa sin Gyldighed for saadanne Elevers Forberedelse, der indstilles til Optagelse i Mellemskolen fra andre Steder end den almindelige Folkeskole.

Særlig mener Ministeriet i Anledning af forskellige Udtalelser, som ere komne det for Øje og Øre, at have Grund til at udtale følgende: Eftersom Optagelsesprøven i Mellemskolen er *væsentlig forskelligartet* fra den tidligere Optagelsesprøve ved Latin- og Realskolens Begyndelsesklasser, ligesom ogsaa Undervisningsplanen for hele Mellemskolen, indrettet efter den ny Lovs Grundtanker, maa blive væsentlig forskellig fra den Plan, hvorefter Undervisningen i de nærmest til Mellemskolen svarende Klasser i Latin- og Realskolerne hidtil meddeltes, maa det betragtes som en Selvfølge, at ogsaa den forberedende Undervisning nu i meget væsentlige Punkter maa formes i Overensstemmelse med den nye Lovs Grundsætninger og nærmest antage en lignende Karakter som Undervisningen i de bedste Folkeskoler. Navnlig maa Ministeriet paa det bestemteste advare imod, at der ved Forberedelsen drives nogen som helst Undervisning i fremmede Sprog, allerede af den Grund, at det kun vil kunne berede Undervisningen i Mellemskolen svære Vanskeligheder, hvis de Elever, der optages i dens første Klasse staa paa et helt forskelligt Trin. Man vil handle ganske i Strid med den nye Lovs Aand, hvis man paa et saa væsentligt Punkt bliver ved at lade det gaa som hidtil. For den Tid, der hidtil anvendtes paa Undervisning i Fremmedsprog, vil der kunne blive rigelig Anvendelse, særlig til en forbedret Undervisning i Hovedfagene Dansk og Regning, men ogsaa paa anden Maade, f. Eks. til Legemsøvelser, Leg, Sløjd o. l. og til at lette Børnene for noget af Hjemmearbejdet til Skolen; derhos bør man betænke, at man vil

gøre vel i at spare noget mere paa Børnenes Kræfter i deres tidligste Undervisningsaar, end det hidtil i ethvert Fald paa sine Steder er sket.

For saa vidt Elever forberedes til Optagelse i en offentlig Mellemskole gennem Hjemmeundervisning ved Privatlærere, anser man det for naturligt og derfor ønskeligt, at saadanne Lærere i god Tid raadføre sig om deres Elevers Undervisning med Styreren af den Skole, hvori man paatænker at indmelde Børnene til Optagelse.

Angaaende Anordningens Bestemmelser i det hele skal Ministeriet først fremsætte følgende *almindelige Bemærkninger*:

Ved Optagelsesprøven skal det især komme an paa, hvorledes Eleven kan klare for sig i *Dansk og Regning* samt i Skrivning. Hvis Eleven ikke *i alt væsentligt* fyldestgør de ovenfor opstillede Krav i disse Fag, skal der nægtes ham Optagelse; men hvis han fyldestgør dem, og hvis han tillige efter Vidnesbyrd fra den Skole, han tidligere har gaaet i, og efter Eksaminators Skøn ved Optagelsesprøven viser *Kvikhed og Forstandighed*, bør han optages, selv om han muligvis kommer *noget* tilkort over for de Fordringer, der ere opstillede for de øvrige Fags Vedkommende. I det hele skal det nemlig ved disse Fag ikke saa meget komme an paa, hvor meget han har læst, naar det da ikke fjerner sig stærkt fra Fordringerne, som paa, at han virkelig kender ordentlig til det, han opgiver at have læst, og kan gøre klart Rede for sine Kundskaber. Der maa ikke i noget som helst Fag kræves Opgivelser efter nogen enkelt bestemt Bog.

Ministeriet skal dernæst i det følgende fremsætte en Række Udtalelser om de enkelte Punkter i den kgl. Anordning, dels til nærmere Forklaring af visse i den indeholdte Bestemmelser om Fordringerne, dels til Vejledning for Eksaminatorerne ved Optagelsesprøven.

Til 1. For at Dommen over Elevens almindelige

Evne til fuldt tilfredsstillende Oplæsning kan blive saa sikker og rigtig som muligt, har man anset det for rigtigst, at han prøves i Oplæsning, baade af et ham forud *bekendt* og af et hidtil *ulæst* Stykke. Det første har man ikke holdt for tilstrækkeligt af den Grund, at ved denne Prøve vil Erindringen fra den tidligere Læsning paa forskellig Maade kunne faa en Indflydelse paa hans Præstation, som kan vanskeliggøre Bedømmelsen af hans Evne. Er hans Erindring sikker og nøjagtig, saa at han kan Stykket næsten udenad, vil man kunne faa det Indtryk af hans Præstation, at han fuldt ud besidder den krævede Evne, skønt han i Virkeligheden ikke gør det; er den derimod usikker og omtrentlig, kan den, særlig under Eksamensspændingen, spille ham saadanne Puds, at man faar en ufortjent ugunstig Forestilling om hans Evne. Hvorvidt Evnen, som jo er Hovedsagen, virkelig er til Stede hos ham, vilde man maaske i og for sig bedst kunne prøve ved blot at lade ham oplæse et hidtil *ulæst* Stykke af den Beskaaffenhed, som Anordningen har angivet; imidlertid vil jo de fremmede og usædvanlige Forhold, hvorunder han ved Prøven befinder sig, kunne gøre ham ængstelig og maaske fremkalde nogen Usikkerhed hos ham i Anvendelsen af den Evne, han ellers virkelig besidder. Derfor er heller ikke denne Prøve alene for sig tilstrækkelig til at sikre en retfærdig Bedømmelse; men ved Foreningen af begge har man mest Udsigt til at finde det rette. Ved den sidst omtalte Prøve maa Eksaminator tage alt tilbørligt Hensyn til Eksaminandens vanskelige Stilling i Øjeblikket; i Almindelighed vil det vel være rigtigst at lade ham først gennemlæse det opgivne Stykke stille for sig selv eller at lade ham læse det op to Gange.

Hvad angaar Fordringerne om *grammatisk Kundskab*, maa Ministeriet bestemt indskærpe, at man ved at opstille dem paa ingen som helst Maade har villet

opfordre til ved Forberedelsen at drive hvad man kalder Grammatikterperi: tværtimod maa det indtrængende advare imod alt af den Art. En noget dybere indgaaende Grammatikundervisning i Modersmaalet hører først hjemme i Mellemskolen, ja endda ikke paa dennes første Trin. Men da Eleven jo allerede i Mellemskolens Begyndelsesklasse skal modtage Undervisning i et Fremmedsprog, har man, for at denne kan fremmes, anset det for ganske nødvendigt, at han fra sin tidligere Undervisning i Modersmaalet dertil medbringer en om endog blot elementær Kundskab til Sproglærens fornemste Grundbegreber; og det kan vel heller ikke nægtes, at Besiddelsen af en saadan Kundskab ogsaa i ikke ringe Grad kan hjælpe Eleven til en fuld Forstaaelse af hans Læsning, hvorpaa der skal lægges meget stor Vægt, ligesom det heller ikke er muligt for ham at vinde ordentlig Sikkerhed i Retskrivningen uden den. Denne Kundskab skal imidlertid aldeles ikke erhverves gennem nogen abstrakt Grammatikundervisning, indrettet for sin egen Skyld eller drevet i særlige Timer eller Timeafsnit; den skal helst vindes ganske jævnt lidt efter lidt, udelukkende gennem *Øvelse* sammen med Læsningen og ved Samtale mellem Lærer og Elev, og den skal indskrænkes til, hvad der er strengt nødvendigt, for at de ovenfor paapegede Formaal kunne naas. Med Hensyn til Fordringerne i Enkelthederne maa det bemærkes, at de Ordklasser, Eleven maa have lært at kende paa denne Maade, i første Række ere: *Navneord*, *Kendeord*, *Tillægsord* og *Udsagnsord*; dertil kommer saa de lettest forstaaelige Klasser af *Stedordene*, nemlig de personlige, paapegede og Ejendomsstedordene, hvorimod de ubestemte Stedord helt udelukkes, og de øvrige heller ikke skulle kunne fordres. De andre Ordklasser (Biord, Forholdsord osv.) opsættes til Mellemskolens Undervisning. Til et tilstrækkeligt Kendskab til de nævnte Ordklasser hører imidlertid ogsaa et vist Kend-

skab til deres *Bøjning*: Navneordenes Køn og deres Bøjning i Tal, Fald og Bestemthed, Tillægsordenes i Køn, Tal, (Fald), Bestemthed og Grad osv. Af Udsagnsordenes Tidsbøjning maa man dog ikke kræve andet end de usammensatte Tider (baade i Handleformen og i Lideformen); og for alle Ordklassers Vedkommende maa man holde sig til den *regelmæssige* Bøjning og ikke forlange Undtagelser lært, allermindst i Ramseform. Eleven skal fremdeles vide, hvad en Sætning er, og være øvet i at kunne paapege Sætninger; dertil kræves nødvendigt, at han ogsaa maa kende og kunne finde en *Sætnings Hovedled*, i ethvert Fald altsaa *Omsagn* og *Grundled*.

Til 2. For *Diktatstykkets* Længde kan naturligvis intet bestemt Maal angives; man har tænkt sig, at 20—30 almindelige Linier kunde være passende, men maa for øvrigt overlade dette til Eksaminators Skøn.

Fra enkelte Sider har der været udtalt Ønsket om, at man helt vilde lade Kravet om en *Genfortællingsstil* falde og blot nøjes med en Diktatstil. Dette har man dog ikke ment at kunne gaa ind paa; thi med den Tid, der efter Loven af 1899 i Folkeskolen er indrømmet Dansk, og som nu efter Fremmedsprogets Bortfalden kan anvendes paa Danskundervisningen ogsaa i Forberedelsesklasserne, er man overbevist om, at man nok kan faa Eleverne ført et Stykke ind paa denne Øvelse, hvis store Vigtighed navnlig for at vænne Eleverne til Forstaaelse af det, der fortælles dem eller læses op for dem, dog vel er uomtvistelig. Ligeledes tror man fuldt og fast, at selv almindelig begavede Elever nok ville kunne tilfredsstille de beskedne Fordringer, der stilles i Anordningen. Tilmed vil Ministeriet her indskærpe Eksaminatorerne, at de maa vise al tilbørlig Hensynsfuldhed mod Eleverne ved denne Prøve; der er intet til Hinder for, at det Stykke, Eleven skal genfortælle i Stil, kan fortælles eller læses langsomt for

ham to Gange, og ved Bedømmelsen af hans Besvarelse maa man her fortrinsvis se paa Indholdet og Sætningsbygningen, hvorimod man kan bære noget over med Retskrivningen. Til den skriftlige Prøve kan der her ogsaa, hvis det findes nødvendigt eller ønskeligt, knyttes en Samtale mellem Eksaminator og Elev om Besvarelsen og dens mulige Mangler. — Naar det siges, at Sætningsbygningen i det til denne Prøve fortalte eller forelæste Stykke skal være let fattelig, tænkes der bl. a. paa, at det ikke maa indeholde ordret Anførelse af fremmed Tale.

Krav om, at Eleven skulde have en vis Evne til selvstændigt og efter egen Overvejelse at anbringe *Skilletegn*, har man ikke ment at turde stille. Rigtignok maa Eleven ved sin Læsning være bleven vant til at se disse Tegn og ogsaa have faaet Besked om Betydningen af de to fornemste Skilletegn, Punktum og Komma; uden en saadan Kundskab vil han da heller ikke godt kunne paapege en Sætning, som han jo skal kunne gøre. Men man har dog ikke ment at turde stille nogen saadan Fordring, ikke en Gang ved Diktatstilen, af Hensyn til, at Eleven jo ved den kan have nok at gøre med at passe paa, at hans Retskrivning bliver rigtig; end mindre har man da villet gøre det ved Genfortællingsstilen, hvor foruden Retskrivningen ogsaa Indholdet og Sætningsbygningen maa lægge Beslag paa hans Opmærksomhed. Ved den ovenomtalte Samtale om Elevens Besvarelse af Genfortællingsopgaven vil Eksaminator naturligt ledes til ogsaa at prøve ham lidt i, om han har Grundbegreberne for Tegnsætning inde.

Til 3. Den første Fordring, der her er opstillet, om sikkert Kendskab til den lille *Tabel*, har sin Grund i, at man mener, at selv en blot hukommelsesmæssig Tilegnelse og en mekanisk Færdighed i Anvendelsen af dette Grundlag for al Regning har sin store Værdi.

Ministeriet véd nok, at enkelte mene, at man helst

ikke maa opstille noget Krav om Kendskab til Regning med lette *Brøker*, idet det er gjort gældende, at Brøkregningen *i hele sit Omfang* kun kan blive Undervisningsgenstand i Melleskolen, og at det da maaske kunde virke forstyrrende ved Undervisningen her, om *en Del* af Brøkregningen allerede var lært i Forvejen, muligvis efter en anden Methode end den, Læreren i Melleskolen vilde følge. Men skønt der heri er noget sandt, mener Ministeriet dog ikke, at man af Hensyn til denne Indvending helt bør lade et saadant Krav falde, men vel, at man maa sætte det noget ned. Det vil ikke kunne gøre nogen Skade, men tværtimod sikkert være heldigt, at Eleven medbringer et almindeligt Kendskab til Brøkbegrebet, og til at bibringe ham det vil der være god Tid; men har han dette inde, vil han ogsaa uden nogen som helst Vanskelighed kunne tilfredsstille de smaa Fordringer i Brøkregning, Anordningen stiller, idet Addition og Subtraktion af ensbenævnte Brøker væsentlig er det samme som Addition og Subtraktion af benævnte hele Tal; man kunde vel endog godt forlange Multiplikation af Brøker med en hel Multiplikator. Ligeledes maa man kræve, at Eleven skal kende *Decimalbetegnelsen* og kunne udføre de i Anordningen nævnte Regninger med Decimalbrøker; Hensynet til, at vi allerede nu har Tidelingen i vort Møntsystem og muligvis ogsaa om ikke lang Tid vil faa den indført i vort Maalsystem, gør det nødvendigt at vænne Eleverne ret tidligt til at blive fortrolige med Decimalregning.

Til 4. Eksaminator maa forud have faaet meddelt, paa hvilken Maade Eleven under Forberedelsen er bleven indøvet i Skrivning, og indrette sin Prøve under Hensyn hertil. Skolen, hvor Eleven ønskes optaget, maa fordre, at hans Skrivebøger fra det sidste Aar forelægges den. Fordringen om Afskrivning af et Stykke efter en Bog er opstillet, fordi saadan Afskrivning er en god Øvelse

i Paapassenhed og Nøjagtighed; tillige føres Eleven derigennem over til en friere Skrift ligesom ved Stilen.

Til 5. Man har lige saa lidt her som ved Historie og Geografi villet nævne nogen bestemt Bog som Maalestok af den Grund, at dette næsten med Nødvendighed vil føre til, at der gives den saaledes nævnte Bog et Slags Forrangsstempel eller Privilegium; og man vil ikke blande sig i Konkurrencen mellem Forfattere eller Boghandlere, ikke heller vil man paa nogen Maade lægge nogen Hemsko paa Bestræbelserne for at skaffe gode Læremidler til Veje.

Til 6. Ministeriet har ment, at man i Anordningen ikke nøjere eller bestemtere bør fastsætte, i hvilket Omfang Fædrelandshistorien skal være lært af Eleven; thi i Overensstemmelse med, hvad der ovenfor i de *almindelige Bemærkninger* udtales om Prøven i Historie og de øvrige „Udenadsfag“, har man netop her villet give Lærernes Frihed et vist Spillerum. Dog vil man henviser til, hvad der er sagt om Historie i Cirkulæret af 6. April 1900, hvor der kan findes nogen Vejledning til at skønne om, i hvilket Omfang man nærmest har tænkt sig, at Historieundervisningen skulde være meddelt.

Med Hensyn til det krævede Udvalg af Fortællinger fra hele Fædrelandshistorien har man anset det for rigtigt at bestemme, at det skal være *ordnet efter Tidsfølgen*. Saa meget kronologisk Begreb kan man nemlig nok kræve af en Elev ved denne Optagelsesprøve, at han maa vide, om en historisk Begivenhed er foregaaet for nylig eller for længe siden, og ligeledes være paa det rene med, at Thyra Danebod har levet før Dronning Margrethe, Valdemar Sejrs før Christian IV osv. I de Bøger, som formodentlig ville fremkomme eller allerede ere fremkomne som Læremidler ved denne Undervisning, vil der vel nok blive tilføjet forskellige Aarstal ved Stykkerne, men man maa advare mod at anvende saadanne for rigeligt; en 15—20 af de aller-

væsentligste Aarstal vil være nok, og selv dem maa man ikke strengt kræve af en Elev ved Optagelsesprøven, om man end nok maa prøve paa, om han kender nogle af dem.

Saa vel ved *Religion* som ved *Historie* har man bestemt, at der i disse Fag ved Optagelsen kun maa prøves i det sidste Aars Pensum, idet man ikke har villet have, at Eleven for denne Prøves Skyld skulde underkaste sig en anstrengende Eksamensrepetition af det hele Pensum. Men naturligvis maa det ved Indmeldelse af en Elev bevidnes, at han i ethvert Fald i det væsentlige har gennemgaaet det hele Pensum.

Til 7. Selv naar man sætter Fordringerne i Geografi saa højt op, som det er gjort i Anordningen, er man dog alligevel ikke kommen til at kræve saa meget, som der efter Cirkulæret af 6. April 1900 skal kunne forlanges af Folkeskolens Elever ved andet Trin; og man mener derfor, at disse Krav uden nogen Vanskelighed maa kunne fyldestgøres af alle. Hvad der menes med „et *ret fyldigt* Kendskab til Danmarks Geografi“ kan nærmere i Enkelthederne bestemmes saaledes: Eleven maa kende Landets Beliggenhed, dets Grænser og dets Dele, det omgivende Hav, de vigtigste Aaløb og Søer, de betydeligste Købstæder, Hovedjernbanerne, som forbinde Danmark med Udlandet, Hovedtrækkene af Landets Dyre- og Planteverden, de væsentligste Næringsveje.

Til 8. Man maa indskærpe Vigtigheden af tidlig at vænne Eleven til selv at se paa og iagttage de Naturgenstande, som han skal have Kendskab til. Fordringerne i Naturhistorie kunne iøvrigt under Hensyn til Fagets nuværende Stilling i de fleste Folkeskoler indtil videre kun blive meget smaa.

For alle de i 1—8 omtalte Fags Vedkommende ere Fordringerne ens, enten Eleven er en Dreng eller en Pige. Af Piger maa der tillige særlig fordres, at de skulle have erhvervet en vis Færdighed i *kvindeligt*

Haandarbejde, d. v. s. i Strikning og Syning. Angaaende dette Punkt henvises i øvrigt til Ministeriets Cirkulære af 20. November 1899.

Til B. Det vilde efter Ministeriets Mening være meget ønskeligt, om Elevens tidligere Lærer altid kunde være til Stede ved Optagelsesprøven; baade vilde hans Nærværelse sikkert være til Støtte og Beroligelse for Barnet, som dette nok kunde trænge til under de nye og uvante Forhold, og Eksaminator vilde i mange Tilfælde kunne have Fordel af at forhandle med Læreren om Eleven for at kunne indrette sin Eksamination af ham paa den bedste og retfærdigste Maade. Men meget ofte vil sagtens Læreren ved sine andre Forretninger være hindret i at møde personlig. Det skal i saadanne Tilfælde staa ham frit for skriftlig at henvende sig til den Skole, hvori hans Elev ønskes optaget, om alt, hvad der for Elevens Skyld ligger ham paa Hjerter med Hensyn til Prøven; og navnlig venter man, at han altid forud vil tilsende Skolen et Vidnesbyrd om sin Elevs Begavelse og hele aandelige Væsen, afgivet efter et samvittighedsfuldt Skøn.

Det kan ved Optagelsesprøven i den regelmæssige Termin ske, at Eleven paa et eller andet *ikke uvæsentligt* Punkt viser sig mindre tilfredsstillende forberedt, skønt han i øvrigt fyldestgør Fordringerne. Ministeriet mener, at det vilde være for strengt i saa Fald at vise Eleven helt tilbage, saa at han maatte vente et Aar med Optagelsen; kunne Manglerne rettes ved lidt Arbejde i Sommerferien, uden at han derfor lider noget væsentligt Tab af denne Forfriskelsestid, mener man, at det bør tilstedes ham at gøre et nyt Forsøg paa at finde Optagelse efter Sommerferien. Men Prøven maa da begrænses paa den i Anordningen angivne Maade.

Til Slutning skal Ministeriet endnu bemærke, at eftersom sikkert mange af de Elever, der indmeldes til den første Optagelsesprøve i Mellemskolen i indeværende Sommer, have faaet deres Forberedelse anlagt paa en nogen anden Maade, end den efter den nye Lov egentlig skulde være, idet den har været beregnet paa, at Eleverne i 1904 skulde optages i en Latin- eller Real-skoles første Klasse, vil det være en Selvfølge, at den kongelige Anordnings Regler om Optagelsesprøven ikke fuldt ud kunne komme til Anvendelse ved Prøven i 1903. Man bliver da nødsaget til i det mindste endnu i Aar at anvende disse Regler med visse Lempelser, navnlig med Hensyn til Fordringerne om Genfortællingsstil og Brøkgregning, som Eleverne muligvis slet ikke kunne fyldestgøre, saa at man for denne Gang kan lade disse Krav helt falde. Denne Sag lægger Ministeriet med fuld Tillid i Rektorerne og Skolebestyrernes Haand og overlader dem at handle efter deres bedste Skøn, idet man er overbevist om, at de saa fuldt som nogen føle og indse, hvor vigtigt det er, at man kan komme saa godt og lempeligt som muligt ud over den vanskelige, men uundgaaelige Overgangstid.

Cirkulære

af 23de Juli 1903

om

Undervisningen i Mellemskolens 1ste Klasse i Skoleaaret 1903—04.

At tilvejebringe en *fuldstændig* Plan for Undervisningen i alle Mellemskolens Klasser kræver saa indgaaende Overvejelser og saa mange Forhandlinger med Skolerne og Lærerne, at en ikke ringe Tid nødvendigvis vil gaa hen, før det kan være fuldentd; man vil først kunne vente at blive færdig dermed en Gang hen i Løbet af Skoleaaret 1903—04. Men selv det at opstille en i Enkelthederne nogenlunde bestemt Undervisningsplan *alene for den nu begyndende Mellemskoles 1ste Klasse*, hvorom det nærmest gælder, har sine Vanskeligheder, baade fordi Ordningen af en enkelt Del ikke godt kan træffes med Sikkerhed uden i Forbindelse med Ordningen af Helheden, og særlig fordi den Begyndelsesklasse af Mellemskolen, der vil blive dannet for Skoleaaret 1903—04, efter Omstændighedernes Natur maa blive en Slags Overgangsklasse, hvis Undervisning ikke ganske kan føres efter den regelmæssige Plan, fordi Elevernes Forberedelse til den har maattet blive noget uregelmæssig.

Under disse Forhold maa Ministeriet anse det for det bedste tillidsfuldt at overlade det til Styreren for hver enkelt Skole efter Samraad med sit Lærerpersonele at indrette Undervisningen ved sin Mellemskoles Begyndelsesklasse for Skoleaaret 1903—04 saaledes, som han maatte finde det hensigtsmæssigst og bedst stemmende med den nye Lovs Aand og svarende til de i den givne Rammer for Undervisningen i det hele. Man gør dette saa meget mere trygt, som man mener, at det for de fleste Fags Vedkommende maa være nogen-

lunde givet, hvorledes man dels skal fortsætte den Eleverne tidligere givne Undervisning i dem, dels paa-begynde Undervisningen, hvis et Fag er nyt. Kun nogle enkelte Bemærkninger skal man her tilføje.

1. Man anser det for rigtigst, at den samlede Undervisningstid til *alle* Fag, Gymnastik, Sang og Sløjd (for Piger: kvindeligt Haandarbejde) medindbefattede, i denne Klasse ikke gaar synderlig op over 30 ugentlige Timer (à 50 Minutter), i ethvert Fald i saadanne Skoler, hvor man har samlet Skoletid. Derhos maa der sørges for, at der ikke paalægges Eleverne noget stort Hjemme-arbejde; det maa allerhøjest for en jævnt begavet Elev kunne optage indtil $1\frac{1}{2}$ Time daglig af hans Tid, helst mindre. Hvorledes Timerne skulle fordeles paa de forskellige Fag, vil for en Del komme til at bero paa, om en Skole ønsker at begynde paa *Fysik*undervisningen allerede i denne Klasse eller vil opsætte den til 2den Klasse; thi med Hensyn til dette Spørgsmaal ere Meningerne endnu meget delte. Man vil forsøgsvis opstille følgende Skema for Timefordelingen, som dog ikke skal eller kan være bindende, saa meget mindre, som forskellige Modifikationer i det naturligt kunne komme til at indtræde, dels under Hensyn til, hvorledes Elevernes Forberedelse tidligere har været, dels derved, at et Fag som Sløjd vel ikke overalt indføres straks:

Religion	2	2
Dansk	5	5
Tysk eller Engelsk.....	5	5
Historie	2	2
Geografi.....	2	2
Naturhistorie	2	2
Regning.....	4	3(4)
Skrivning.....	2	2(1)
Tegning og Sløjd.....	3	3
Gymnastik	3(4)	3
Sang.....	2(1)	1
Naturlære.....	0	2
	32	32

Vilde man i Stedet for de lange Undervisnings-timer paa 50 Minutter enten helt eller delvis anvende kortere paa 40 à 45 Minutter, kunde man vel selv ved en Skoletid af blot 30 Klokketimer, som maa være Minimum i denne Klasse, opnaa en for enkelte Fag (som Regning, Skrivning, Historie, Gymnastik) noget bedre Fordeling af Tiden. Ogsaa kunde man ved visse Fag, især Gymnastik og Skrivning, vistnok med Fordel anvende Halvtimeøvelser mellem Heltimelektionerne.

2. Angaaende *Historie*undervisningen i Mellem-skolen i det hele (men vel at mærke væsentlig i den Skikkelse, den vil faa, naar Mellemskolen kommer til at virke under helt normale Forhold) ønsker man at gøre følgende Bemærkninger, særlig ogsaa til Vejledning for dem, der tænke paa at forfatte nye Lærebøger til Undervisningen i dette Fag. Man har tænkt sig, at Verdenshistorien, derunder ogsaa Danmarkshistorien indbefattet, her skulde gives i en væsentlig *fragmentarisk* Fremstilling, som efterhaanden blev mere fyldig og dybt-gaaende, jo længere man rykkede frem i Skolen, og jo mere dermed Børnenes Opfattelsesevne udvikledes. Og da det nu efter Anordningen om Fordringerne ved Optagelsesprøven maa forudsættes, at Eleverne i Forberedelsestiden have faaet et Overblik over hele Danmarkshistorien, vilde man anse det for naturligst at begynde Undervisningen i Mellemskolens 1ste Klasse med Skildringen af Hovedpersoner og Hovedbegivenheder fra *Oldtidens* (og maaske ogsaa, saa vidt man kan naa det, fra *Middelalderens*) Historie. En rigtig passende Bog som Hjælpemiddel ved denne Undervisning foreligger endnu ikke, men forhaabentlig vil der i Løbet af det (eller de) første Aar fremkomme saadanne Bøger; midlertidig kunde man maaske nok benytte en eller anden af de forskellige mindre Lærebøger, der hidtil ere blevne brugte ved Forberedelsen til Optagelse i Latinskolernes 1ste Klasse, og som derfor vistnok

allerede ejes af en Del af de Elever, der nu optages i Mellemskolen. Men Undervisningen vil da ogsaa i Begyndelsesklassen meget godt, ja maaske endog med visse Fordele, kunne drives uden nogen Bog, hvis en Lærer foretrækker dette; den mundtlige Meddelelse maa her under alle Omstændigheder komme til at spille en stor Rolle, enten man saa benytter en Bog eller ikke. Hvor man udelukkende vil holde sig til den mundtlige Meddelelse, kan det anbefales, at Læreren, alt efter som Fortællingen skrider frem, dikterer sine Elever et ganske kort Skema, som indeholder de vigtigste Navne og Aarstal, for saaledes at støtte deres Hukommelse.

Om Karaktergivningen

ved

Mellemskoleeksamen.

Ved Cirkulære af 2. Marts d. A. tilstillede Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet Skolen forskellige Aktstykker, nemlig „Beretning og Forslag om Undervisningen i Mellemskolen“ af Professor, Dr. phil. Gertz og Udkast til kongelige Anordninger, henholdsvis angaaende Undervisningen i Mellemskolen og angaaende Mellemskoleeksamen, og anmodede om at faa tilsendt de Ytringer, hvortil Indholdet af de nævnte Aktstykker maatte give Anledning, efter at de var underkastede en Drøftelse mellem Skolens Lærere.

Af den Skrivelse, som jeg paa Skolens Vegne i denne Anledning tilstillede Ministeriet, gengives nedenfor den Del, der handler om Karaktergivningen ved Eksamen. I Ministeriets Udkast til en Ekamensordning var der optaget følgende Bestemmelser for Karaktergivningen:

§ 3.

Baade skriftlige og mundtlige Prøver bedømmes af to, hvoraf den ene skal være Faglæreren, den anden enten en af Skolens andre Lærere eller en af Ministeriet beskikket Censor.

§ 4.

For hver af de to skriftlige Prøver gives 1 Fagkarakter. En 3die Karakter gives for Orden med de skriftlige Arbejder i det sidste Undervisningsaar og ved Eksamen; den fastsættes af de fire Dommere i Forening.

Der anvendes følgende Karakterbetegnelser med de vedføjede Værdier: ug = 8, ug÷ = 7, mg = 6, mg÷ = 5, g = 4, g÷ = 3, tg = 1, tg÷ = ÷1, mdl. = ÷4, slet = ÷8.

§ 5.

Fagkaraktererne for de mundtlige Fag, som ligeledes skulle udtrykkes ved en af de i forrige Paragraf nævnte Betegnelser, dannes ved Sammenlægning af en Aarskarakter og Eksamenskarakteren; Aarskarakteren findes som Middeltal af de Karakterer, som fire Gange i Skoleaarets Løb, umiddelbart før Efteraarsferien, Juleferien, Paaskeferien og ved Undervisningens Slutning ere givne hver Elev af Lærerne for hans Dygtighed i Faget. Aarskarakteren udtrykkes ligeledes med en af de i § 4 nævnte Betegnelser.

§ 6.

For saa vidt der i øverste Mellemskoleklasse har været undervist i Skrivning, Tegning, kvindeligt Haandarbejde samt Sløjd eller andet Legemsarbejde, bliver

Fagkarakteren Resultatet af Bedømmelsen af de i Henhold til § 1 fremlagte Arbejder og af Aarskarakteren for disse Fag, bestemt paa den i foregaaende Paragraf fastsatte Maade.

For saa vidt der i øverste Mellemskoleklasse har været undervist i Gymnastik (Legemsøvelser), Sang og kvindelig Husgerning, skal Aarskarakteren for disse Fag paaføres Eksamensbeviset som Fagkarakter.

§ 7.

Til at bestaa Mellemskoleeksamen kræves:

- 1) mindst g i dansk Stil;
- 2) mindst g i Gennemsnit af Fagkaraktererne for Dansk skriftlig, Dansk mundtlig, Regning og Matematik mundtlig og for Orden med de skriftlige Arbejder, samt for de kvindelige Elevers Vedkommende tillige kvindeligt Haandarbejde.
- 3) at Gennemsnitsværdien for alle Fagkarakterer mindst er $g \div$.

Det er med ublandet Tilfredshed, at vi af Ministeriets Udkast har erfaret, at man paatænker at give Skolens egen Bedømmelse af den af Eleverne i det sidste Skoleaar udviste Dygtighed en lige saa stor Indflydelse paa Prøvens Udfald som de enkelte Eksamenspræstationer, om end vi vil foretrække, at det sker paa en noget anden Maade end den, der fastsættes i §§ 3—6 i Ministeriets Udkast til Eksamensanordningen. Men den Karakterskala, som er opstillet i § 4, forekommer os rigtignok ikke at være det radikale Brud med den hidtil brugte Skala, som virkelig *maa* til, hvis det nu ofte ganske overdrevne Eksamensterperi skal bringes inden for de Grænser, som bestemmes af den for enhver frugtbringende Undervisning nødvendige Repetition, og hvis det nu ofte stygge og demoraliserende Pointsjageri skal afløses af en naturlig og sund Kappelyst. Vi erkender.

at Ministeriets 10 Karakterer er et Fremskridt fra den nuværende Skalas 16, men Fremskridtet synes os ikke nær stort nok: baade er der efter vor Anskuelse for mange Mellemkarakterer, og Pointsberegningen, der helst burde helt undgaas som ganske irrationel, men som vi vel desværre ikke kan slippe helt bort fra, er endnu for skrap, selv om den betegner et Fremskridt fra vor nuværende ganske urimelige Beregning, hvor et „slet“ i eet Fag kan tilintetgøre to „ug“ og et „mg“ i ganske andre Fag.

De mange Mellemkarakterer er kun nødvendige, naar man vil fastsætte Karakteren for en Præstation ved ligefrem Optælling og Vurdering af de begaaede Fejl; men dette er dog ganske bagvendt, derved bortledes Opmærksomheden fra det gode og rigtige, som der kan være selv i en tarvelig Præstation, og det er jo netop dette, der skal gives Karakter for. En Karakter bør efter vor Mening kun gives efter et *Skøn* over den hele Præstation, og det skal ogsaa nok vise sig, at det ved den daglige Undervisning vil blive mere og mere nødvendigt at nøjes med et saadant Skøn, efterhaanden som man gaar bort fra Enkeltundervisning og Enkeltoverhøring til Klasseundervisning og Klasseoverhøring, hvad der sikkert vil blive nødvendiggjort baade af det større Elevantal i Mellemskoleklasserne og af de moderne Undervisningsmetoder i Naturfag og i levende Sprog. Af saadanne Skønskarakterer maa det være tilstrækkeligt at have ialt fem, og man maatte vel hertil kunne bruge foruden de fire gamle Karakterer: *udmærket godt* (ug), *meget godt* (mg), *godt* (g) og *temmelig godt* (tg) en helt ny Karakter *Nul*. Det er selvfølgelig, at denne sidste fuldt ud skal karakterisere en Præstation, som altsaa maa være af den Beskaffenhed, at det er tydeligt, at Eleven *absolut intet* kan eller *intet rigtigt* kan; den kan altsaa vanskelig tænkes givet som Aarskarakter og vil vel ogsaa blive sjælden som Eksamenskarakter. Den

førstnævnte Karakter, ug, maa kun gives for en absolut fremragende Præstation, som viser, at Eleven har baade en Modenhed og Kundskaber, som gaar ud over det almindelige, og ikke — som ofte nu — for en blot saakaldet „fejlfri“ Præstation; det skal altsaa have væsentlig samme Betydning som et „præ“ ved en Embeds-eksamen og vil følgelig komme til at høre til Sjældenhederne, baade som Aarskarakter og Eksamenskarakter. De almindeligst brugte Karakterer vil altsaa blive mg, g og tg: mg som Betegnelse for en Præstation, der er tilfredsstillende (god), spændende omtrent over alt, for hvilket der nu gives lige fra mg÷ til det almindelige ug; g som Betegnelse for det ganske jævne, ∘: Intervallet fra g÷ til g+; tg som Betegnelse for en helt ringe Præstation, fra tg+ ned i Retning af mdl. Heldigst vilde det være, om man kunde komme bort fra de tre Betegnelser mg, g og tg, da disse Navne ikke længere er Udtryk for det, der sædvanligvis menes med dem; men desværre er de i den sidste Menneskealder blevet saa nationale, at det vil blive en vanskelig Sag at faa dem udryddede. De har jo fra Undervisningsvæsenet bredt sig til næsten alle Omraader af Erhvervslivet, saa at nu til Dags Køer, Korn og Smør bedømmes med de samme Karakterer som Eksaminander. Paa den anden Side kunde maaske netop dette bevirke, at man fandt Lejligheden, nu da vi staar ved Begyndelsen til en radikal Omordning af hele vort højere Skolevæsen, passende til at rydde saa grundigt op i vort Karaktervæsen, at man ogsaa kastede de gamle Etiketter, der nu til Dags har mistet deres oprindelige Betydning, over Bord og indførte nogle helt nye. Som saadanne kunde anbefales: *tilfredsstillende*, *jævn* og *ringe*. Desværre er *tilfredsstillende*, som iøvrigt bruges baade i Norge og Tyskland (genügend), et langt og kedeligt Ord; det samme kunde udtrykkes ved *god*, men det er maaske farligt at indføre en ny Karakter, hvis Navn er saa lidet

forskelligt fra en af de gamle Karakterer. men som dog har en ganske anden Betydning end denne.

I Ministeriets Udkast § 5 bestemmes det. at Aarskarakteren skal udfindes som Middeltal af fire Karakterer, der gives i Skoleaarets Løb. Det forekommer os. at det i flere Fag, f. E. Naturfagene, vil blive vanskeligt at give en Karakter allerede midt i Oktober, og vi foreslaar derfor. at der kun gives tre Karakterer: en omkring den 1ste December, en omkring den 1ste Marts og en omkring den 1ste Juni. Men hvad enten der bliver givet tre eller fire Karakterer, saa skal der jo tages et Middeltal af disse, og som Følge heraf kan man næppe undgaa at tillægge Karaktererne Talværdier. Antages de af os foreslaaede fem Karakterer: ug, mg, g, tg og Nul, maa Nul selvfølgelig have Værdien 0. Herved kommer man bort fra de negative Karakterer. der forekommer os at være en af de værste Pletter paa vort nuværende Karaktersystem. Det er nemlig vanskeligt at forstaa. hvorledes en Præstation kan betegnes ved et negativt Tal; mindre end slet intet *kan* der dog ikke præsteres, og det rene intet kan kun betegnes ved 0 og ikke ved noget som helst andet. Der er vist blevet sagt, at de negative Karakterer skal være „Straffekarakterer“. Men mon det dog ikke først og fremmest er Meningen med Karaktererne, at man ved deres Hjælp efter bedste Skøn skal karakterisere det Udbytte af Undervisningen, som Elevernes Opmærksomhed, Flid og Evner har forskaffet dem? Betegnes dette Udbytte som absolut intet, synes Straffen at være retfærdig, men det forekommer os rigtignok ikke retfærdigt, at Dovenskab og Uduelighed i eet Fag skal nedsætte Karaktererne for andre Fag. Og naar Karakterernes Talværdier kun skal bruges til at udfinde Middeltal, bør de formentlig danne en Differensrække, og da det er ganske ligegyldigt, hvilken Differens man vælger, kan den altsaa simplest sættes lig med 1;

saaledes faar Karaktererne da disse Talværdier: $ug = 4$, $mg = 3$, $g = 2$, $tg = 1$, $Nul = 0$. Gaas der ud fra 3 Karakterer i Skoleaarets Løb, vil Aarskarakteren altsaa kun kunne blive et af Tallene 4, $3\frac{2}{3}$, $3\frac{1}{3}$, 3, $2\frac{2}{3}$, $2\frac{1}{3}$, 2, $1\frac{2}{3}$, $1\frac{1}{3}$, 1, $\frac{2}{3}$, $\frac{1}{3}$, 0, som ved Forhøjelse eller Bortkastelse af Brøkerne omsættes til een af de fem Karakterer (ug , mg , g , tg , Nul). — Desuden foreslaas Aarskarakterernes Omraade udvidet til alle Fag, ogsaa til de skriftlige; men naturligvis maatte de tre eller fire Karakterer i Aarets Løb kun gives for skriftlige Arbejder udførte *paa Skolen* i et Par sammenhængende Timer. Det eneste Fag, som kan undtages, er Sang, som desuden ikke har nogen Time i 4de Klasse paa Ministeriets Timeplan.

Naar Aarskarakteren paa denne Maade kun kan blive en af de fem „hele“ Karakterer, bør formentlig ogsaa Eksamenspræstationen bedømmes med en af disse, og da Læreren jo er den eneste Dommer over en Elevs Dygtighed i det forløbne Skoleaar, er det rimeligt, at Censor bliver den eneste Dommer over Eksamenspræstationen og alene fastsætter Eksamenskarakteren, saa meget mere som en eksaminerende Lærer kun vanskeligt kan bedømme Eksamenspræstationen, naar han har været fuldt optagen af at lede Eksaminationen, og næppe heller kan undgaa at lade sig paavirke i sin Dom af den Aarskarakter, som han i Forvejen har givet Eleven. Ved Sammenlægning af denne Eksamenskarakter og Aarskarakteren skulde der da i Henhold til § 5 dannes en „Fagkarakter“. Man maatte da nødvendigvis komme tilbage til alle disse Mellemkarakterer med \div eller \times , med Forhøjelse eller Bortkastelse af Brøker, netop det, som gør vort nuværende Karaktersystem saa smaaligt, og som vi skulde stræbe efter at komme saa langt bort fra som muligt. Desuden vilde Skolens og Lærerens Dom herved blive udvisket, og hans Ansvar forflygtiget. Langt at foretrække synes det os, at der

ikke gives nogen endelig Fagkarakter, men at begge Karakterer anføres jævnsides paa Eksamensbeviset: i den ene Kolonne Skolens Vidnesbyrd, i den anden Eksamensvidnesbyrddet, Paa den Maade kommer hver Lærer til at vedkende sig offentligt sin Dom over Eleverne, og det vil sikkerlig have en gavnlig Indflydelse paa den Samvittighedsfuldhed, hvormed han giver Eleverne Aarskarakterer.

Desuden paabydes det i Almenskolelovens § 9, 1ste Stykke, at Eksamensbeviserne skal indeholde „Angivelse af deres (Elevernes) Karakterer i de enkelte Fag ved *Prøverne* samt Vidnesbyrd om deres Forhold i Skolen“. Ved „Karakterer i de enkelte Fag ved *Prøverne*“ kan kun forstaas de Karakterer, som i Ministeriets Udkast kaldes Eksamenskarakterer, og de synes altsaa at være ligefrem paabudte af Loven. Og til Vidnesbyrd om Elevernes „Forhold i Skolen“ maa dog vel først og fremmest regnes Aarskaraktererne, som angiver, hvad Udbytte de har høstet af Undervisningen.

Den Maade, hvorpaa Eksamenskarakteren for Orden med de skriftlige Arbejder skal fastsættes (§ 4), nemlig af „de fire Dommere i Forening“ falder kun daarligt i Traad med vort Forslag om „hele“ Karakterer. Mon det ikke kunde betros Skolens Leder at give denne Karakter?

Hvad angaar Betingelserne for „at bestaa“ Mellem-skoleeksamen (§ 7), maa de altid komme til at bero paa et temmelig vilkaarligt Skøn, og ved et saadant Skøn maa der ses mere fremad end tilbage: Betingelserne maa afhænge af de Rettigheder, som knyttes til den bestaaede Eksamen. En Præliminarist har nu „bestaaet“ Alm. Forberedelseksamen, hvis han har faaet 65 ($69\frac{1}{3}$) Points ialt og $17\frac{1}{3}$ P. i Dansk — dog ingenlunde, hvis han vil være enten dansk Jurist eller Polytekniker eller Farmaceut eller Tandlæge eller Dyrlæge eller Landinspektør eller Forstmand eller Student eller

Jærnbanemand eller meget andet. Til alle disse Stillingen, og maaske til mange andre, kræves der helt andre og meget forskellige Betingelser for, at han skal have „bestaaet“ sin Eksamen: nogle skal have mindst g i dansk Stil, andre skal have læst tre fremmede Sprog, atter andre skal have mindst 100 Points ialt osv. osv. Men nu er det vel saa, at den nye Mellemskoleeksamen foreløbig ikke kan antages at ville give andre officielle Rettigheder end til at træde ind i Realklassen eller Gymnasiets I. Klasse, og oven i Købet er Adgangen til en Statskoles Gymnasium stærkt begrænset af Bestemmelserne i Almenskolelovens § 11. Det synes os derfor at være tilstrækkeligt indtil videre, at der kun tages Bestemmelse om, hvorledes Mellemskoleeksamen skal være bestaaet, for at den kan give Adgang til en af de to ovennævnte Klasser. Herom kan vi dog vanskeligt udtale os endnu, da den af os foreslaaede Karakterskala er grundforskellig fra den i Ministeriets Udkast § 4 opstillede og hviler paa ganske andre Synspunkter. Vi nærer dog det Haab, at det høje Ministerium endnu ikke har taget endelig Stilling til dette for hele Skolereformen saare vigtige Spørgsmaa! Vi ser med frejdigt Haab og store Forventninger paa Fremtidens højere Almenskole, bygget op paa Grundlag af Loven af 24. April 1903, men det er derfor ogsaa vort inderlige Ønske, at ingen *daarlig* Tradition fra Nutidens Skole maa komme til at lægge væsentlige Hindringer i Vejen for, at Arbejdet i den nye Skole kan komme til at hvile paa sunde pædagogiske Grundsatninger.

Skoleefterretninger.

I. Eksaminer 1903.

1. Afgangseksamen for studerende

afholdtes i Juni og Juli i Overværelse af Hr. Professor, dr. phil. *J. Paludan* som Eksamenskommissær (Censor i Dansk og Fransk) og de beskikkede Censorer: Hr. Adjunkt *Ehlers* (Engelsk), Hr. Rektor emer. *Koefoed* (Historie), Hr. Adjunkt, Professor *Vaupell* (Latin), Hr. Rektor emer. *Iversen* (Græsk), Hr. Adjunkt *Beyerholm* (Fysik) og Hr. Docent, dr. phil. *C. Crone* (Matematik).

De fra Ministeriet sendte Opgaver til de skriftlige Prøver, der afholdtes d. 10.—15. Juni, var følgende:

a. Fælles for begge Retninger:

Dansk Stil I.

(Fri Opgave.)

Om Dagspressens Betydning og Ansvar.

Dansk Stil II.

(Bunden Opgave.)

B. S. Ingemanns Betydning i dansk Digtning og Aandsliv.

b. Særskilt for den sproglig-historiske Retning:

Latinsk Version.

Philippus tertius, rex Macedonum, sub finem vitæ omnes homines, omnia loca temporaque suspecta habebat; postremo

negare propalam cœpit, satis tutum sibi quicquam esse, nisi liberos eorum, quos interfecisset, comprehensor in custodia haberet et tempore alium alio tolleret. Eam crudelitatem, fœdam per se, fœdiorem unius domus clades fecit. Herodicnm, principem Thessalorum, multis ante annis occiderat; generos quoque ejus postea interfecit: in viduitate relictæ sunt filiæ singulos filios parvos habentes. Theoxena et Archo nomina iis erant mulieribus. Theoxena, multis petentibus, aspernata nuptias est; Archo Poridi cuidam, longe principi gentis Ænianum¹, nupsit, et apud eum plures enisa² partus, parvis admodum relictis omnibus, decessit. Theoxena, ut in suis manibus liberi sororis educarentur, Porjdi nupsit et, tanquam omnes ipsa enisa foret, suum sororisque filios in eadem habebat cura. Postquam regis edictum de comprehendendis liberis eorum, qui interfecti essent, accepit, dixit, se sua manu potius omnes interfecturam, quam in potestatem Philippi venirent. Poris abominatus mentionem tam fœdi facinoris Athenas se deportaturum eos ad fidos hospites dixit, comitemque ipsum fugæ futurum esse. Proficiscuntur ab Thessalonica Æneam ad statum sacrificium, quod Æneæ conditori cum magna cærimonia quotannis faciunt. Ibi die per sollemnes epulas consumpto, navem præparatam a Poride, sopitis omnibus, de tertia vigilia conscendunt tanquam redituri Thessalonicam: sed trajicere in Eubœam erat propositum. Ceterum in adversum ventum nequicquam eos tendentes prope terram lux oppressit; et regii, qui præerant custodiae portus, lembum³ cum armatis ad retrahendam eam navim miserunt cum gravi edicto, ne reverterentur sine ea. Quum jam appropinquabant, ferox femina, ad multo ante præcogitatum revoluta facinus, venenum diluit⁴ ferrumque promit et, posito in conspectu poculo strictisque gladiis, „Mors“ inquit, „juvenes mei, una vindicta⁵ est. Viæ ad mortem hæ sunt; qua quemque animus fert, effugite superbiam regiam“. Et hostes aderant, et auctor mortis instabat. Alii alio leto absumpti semianimes e nave præcipitantur; ipsa deinde virum comitem mortis complexa in mare sese dejecit: nave vacua dominis regii potiti sunt.

¹) Ænianes: Indbyggerne i Byen Æneæ. ²) enitor = føder. ³) lembus = hurtigsejlende Baad. ⁴) tilberede en giftig Drik. ⁵) vindicta = Befrielse.

Fransk Stil.

Victor Hugo er født i Besançon 1803, af en gammel og tapper lothringk Familie, der er adlet paa Valpladsen. Hans Fader, der var General i Tjeneste hos Joseph Bonaparte, den-

gang Konge af Neapel, blev valgt til at bekæmpe Fra Diavolo, den frygtelige Røver, som indjog de italienske Egne Skræk, og hvfs Bandede det lykkedes ham at adsprede. General Hugo fulgte derpaa Joseph til Spanien. Der udmærkede han sig ved sin Militærkundskab og kom ikke tilbage over Pyrenæerne igen før 1814, [paa] et Tidspunkt, da Napoleon sendte ham hen at forsvare Thionville. Med en Haandfuld Folk forsvarede den modige Guvernør de Volde, der vare betroede til hans Bevogtning, mod hele Hære af Kosakker og Preussere.

Fjorten Aar og nogle Maaneder gammel concurrerede Victor Hugo til en akademisk Pris. Han opnaaede kun hæderlig Omtale, og det af en mærkelig Grund. De 40 Herrer¹⁾ paastod, at Kandidaten, naar han tillagde²⁾ sig denne Alder, havde gjort Nar af sine Dommere. Akademiet vilde ikke forstaa, at Poesien som Tapperheden ikke afventer Tallet af Aar. V. Hugo protesterede med sin Fødselsattest i Haanden; men det var for sent. De Herrer, der ikke mere kunde give ham en Præmie, tilstod ham deres Agtelse.

¹⁾ Messieurs les Quarante. ²⁾ donner.

c. Særskilt for den matematisk-naturv. Retning:

Aritmetisk Opgave.

1. Løs Ligningen

$$\begin{array}{r} x \quad a \quad b \\ a \quad x \quad b \\ a \quad b \quad x \end{array} = 0$$

med Hensyn til x , og vis, at de fundne Rødder tilfredsstiller den forelagte Ligning.

2. Find den største og den mindste Værdi, som

$$y = \frac{4ax^2 + b(x^2 - 1)^2}{(x^2 + 1)^2}$$

kan faa for reelle Værdier af x , idet a og b er reelle og desuden $a < b$.

Beregningsopgave.

1. En lodret Stok, der er 157 Cm. lang, kaster en Skygge paa 115 Cm. i det Øjeblik, da Solen staar lige i Syd; desuden er der givet, at Solens Deklination samtidig er $19^{\circ} 20' 5''$ (nordlig). Beregn Stedets geografiske Bredde.

2. En Embedsmand laaner 3700 Kr. Til Afbetaling af denne Gæld kan han af sine sædvanlige Indtægter kun yde 157 Kr. 25 Øre aarlig, og dette Beløb, som han første Gang betaler eet

Aar efter Gældens Stiftelse, udgør netop den aarlige Rente af Gælden. Men hvert femte Aar, første Gang 3 Aar efter Gældens Stiftelse, faar han Bonus i Livsforsikringsanstalten og bliver derved i Stand til at betale et Ekstraafdrag. Hvor stort er dette, naar Gælden er helt afbetalt efter 24 Aars Forløb?

Geometrisk Opgave.

1. En Omdrejningskegle og en Omdrejningscylinder er omskrevne om samme Kugle. Find Keglens Toppunktsvinkel, naar Kuglens, Cylindrens og Keglens Rumfang danner en Differensrække. Bevis dernæst, at ogsaa Arealerne af de tre Legemers Overflader danner en Differensrække.

2. Af en Hypei-bel er givet to Punkter P og Q, endvidere Tangenten til P samt det ene Brændpunkt F. Konstruer det andet Brændpunkt.

3. A og B er Centrene i to givne Cirkler med Radierne a og b, AA_1 og BB_1 er to paa hinanden vinkelrette Radier, og M er Midtpunktet af A_1B_1 . Find det geometriske Sted for M. — Linien AB kan tages til X-akse, og Midtpunktet af AB til Begyndelsespunkt.

Projektionstegning.

Tegn Billederne af et regulært Oktaeder, om hvilket der er givet: at det ene Endepunkt af en Diagonal ligger i den vandrette Billedplan, at denne Diagonal danner en Vinkel paa 45° med sit vandrette Billede, at dettes Vinkel med Grundlinien er 30° , og at to af de Kanter i Oktaedret, som ikke gaar gennem noget Endepunkt af den nævnte Diagonal, er parallelle med den vandrette Billedplan. Diagonalen skal være 2 à 3 Tommer lang.

De mundtlige Prøver afholdtes d. 23. Juni—9. Juli.
Udfaldet af Eksamen ses af omstaaende Karakterliste:

Afgangseksamen for studerende.

Kandidaternes Navne.	Dansk Stil, fri Opgave.	Dansk Stil, bunden Opgave.	Mundtlig Dansk og Oldnordisk.	Fransk.	Engelsk.	Historie.	Skriftlig Latin.	Mundtlig Latin (læst).	Mundtlig Latin (ikke læst).	Græsk.	Naturlære.	Points.	Hoved- karakter.
<i>Sprogl.-hist. Retning</i>													
1. Knud Hansen (f. ^{3/11} 85; Bankbestyrer H.) ...	mg+	mg-	mg+	ug-	ug-	ug	ug-	ug	ug	ug	ug	108	1. Karakter med Udmærkelse
2. Harald Langhoff (f. ^{5/7} 84; Oberstlnt. L.).....	g+	g+	mg+	mg-	mg-	ug	g+	mg-	mg	mg	mg+	94	1. Karakter
3. Hans Friis Mortensen (f. ^{4/3} 84; Handelsgrtn. M.)	mg	mg	mg+	mg+	mg+	ug	mg	mg	mg	mg+	mg	102	1. Karakter
4. Poul Møller (f. ^{22/1} 85; Overlæge M.).....	g+	g+	g+	g+	mg-	mg+	g+	g	g+	g+	mg	81	2. Karakter

Afgangseksamen for studerende.

Kandidaternes Navne.	Dansk Stil, fri Opgave.	Dansk Stil, bunden Opgave.	Mundtlig Dansk og Oldnordisk.	Fransk.	Engelsk.	Historie.	Skriftlig Aritmetik.	Mundtlig Aritmetik.	Skriftlig Geometri.	Mundtlig Geometri.	Mekanisk Fysik og Optik.	Kemisk Fysik og Astronomi.	Points.	Hoved- karakter.
<i>Matem.-naturv. Retning</i>														
5. Johannes Johansen (f. $31\frac{1}{3}$ 86; Lods J.)....	ug-:	mg+	ug-:	mg+	ug-:	ug	ug	ug	ug	ug	ug	ug	109	1. Karakter med Udmærkelse.
6. Aldo Utkov (f. $\frac{9}{11}$ 84; Konsul Rasmussen) ...	g+	mg-:	mg	mg-:	mg	mg-:	mg-:	mg	mg-:	mg	mg	ug-:	95	1. Karakter.

2. Almindelig Forberedelseksamen

og

Fjerde Klasses Hovedeksamen

afholdtes i Juni og Juli i Overværelse af Hr. Professor, dr. phil. *J. Paludan* som Eksamenskommissær (Censor i Fransk) og de beskikkede Censorer: Hr. Cand. mag. *Agerskov* (Dansk), Hr. Adjunkt *Ehlers* (Engelsk), Hr. Adjunkt *Rahr* (Tysk), Hr. Rektor emer. *Koefoed* (Historie), Hr. Skolebestyrer *Henr. Madsen* (Geografi), Hr. Docent, dr. phil. *C. Crone* (Matematik), Hr. Adjunkt *Beyerholm* (Naturlære) og Hr. Adjunkt *Larsen* (Latin), samt som indbudt Censor Frk. Skolebestyrerinde *Elisabeth Andersen* (Naturhistorie).

De fra Ministeriet sendte Opgaver til de skriftlige Prøver, der afholdtes d. 10.—15. Juni, var følgende:

- a. Fælles for Realister og studerende Disciple:

Dansk Stil.

Hvilke Dyr bør vi frede om?

Aritmetik.

1. Løs Ligningen

$$\sqrt{x+4} \dots \dots \dots \sqrt{x-4}$$

$$\sqrt{x+1} + 2\sqrt{6+1} \dots \dots \dots \sqrt{x+1} - 2\sqrt{6+1}$$

2. Find det sidste Led og Leddenes Antal i en Kvotientrække, hvor det første Led er a, Kvotienten k, Summen b.

Eksp. 1. $a = k = 3, b = 1092.$

Eksp. 2. $a = k = 3, b = 10000.$

3. Dan største fælles Maal og mindste fælles Fold (Multiplum) for t_1, t_2 og t_3 , naar

$$t_1 = 2^n \cdot 5^p \cdot 7,$$

$$t_2 = 10^n \cdot 24,$$

$$t_3 = 6^n \cdot 15^p \cdot 20,$$

hvor n og p betegner positive hele Tal, og $n < p$.

Geometri.

1. To Cirkler er givne; deres Centerlinie er større end Radiernes Sum. Konstruer en tredje Cirkel, som rører begge

de givne Cirkler udvendig, og hvis Radius er lig med det Stykke af Centerlinien, der ligger mellem Cirklerne.

2. Højden paa Hypotenusen i en retvinklet Trecant er, som bekendt, Mellemproportional mellem de Stykker, hvori den deler Hypotenusen. Fremsæt og bevis den omvendte Sætning.

3. I en Trekant ABC er $\angle A 30^\circ$, $\angle B 60^\circ$ og Siden BC 3". Find Siderne i Trekant $A_1B_1C_1$, naar A_1 , B_1 og C_1 er tre Punkter, der ligger henholdsvis paa BC, CA og AB, saaledes at

$$\frac{A_1C}{A_1B} = \frac{B_1A}{B_1C} - \frac{C_1B}{C_1A} = \dots$$

b. Særskilt for Realisterne:

Engelsk Version.

Discovery of the Gunpowder Plot¹⁾.

It was on October 26th 1605 that Lord Montea^gle ordered a supper to be prepared in his house at Hoxton (now part of London), though he had not occupied it for almost a twelve-month. By marriage he was closely connected²⁾ with Tresham, one of the principal confederates³⁾ of Guido Fawkes; and with the other conspirators he had been on friendly terms⁴⁾. He was a Catholic, and a sincere one; he had been engaged in Essex's revolt against Elisabeth's Government; however, at the accession⁵⁾ of James I he had given⁶⁾ a loyal adhesion to⁶⁾ the new king and was in high favour at court.

As he was sitting down to supper, one of his servants brought in a letter which he had been requested to hand to his master by a man whose features he was unable to distinguish in the dark autumn night. The letter was anonymous, and besought him most earnestly, for the sake of his own safety, not to attend the meetings of Parliament, but retire to his country-seat, telling him at the same time in an underhand⁷⁾ sort of way, that there was prepared a terrible blow on this Parliament from invisible hands.

Montea^gle at once mounted his horse and rode off to Whitehall, where he found the Earl of Salisbury and four other Lords ready to sit down to supper. He drew Salisbury aside into another room and showed him the letter. He in his turn showed it to Lord Suffolk, and the suspicion occurred to them, that there was probably to be attempted some mischief⁸⁾ by means of gunpowder. Suffolk then remembered that under the Parliament House was a cellar, which would be a suitable⁹⁾

place for the execution of such a plan; and it was agreed that before the beginning of the session this cellar should be thoroughly¹⁰⁾ searched.

1) plot, Sammensværgelse. 2) connected, forbunden. 3) confederates, medforbundne. 4) terms overs.: Fod. 5) accession, Tronbestigelse. 6) to give adhesion to, at slutte sig til. 7) underhand, forblommet. 8) mischief, Forbrydelse. 9) suitable, passende. 10) thoroughly, grundig.

Praktisk Regning.

1. En Boghandler lader en Bog trykke i et Oplag paa 4000 Eksemplarer. Af disse sælger han 469 i sin Boglade for 1 Kr. 40 Ø. Stykket, men iøvrigt forhandles Bogen af 10 Kolportører. De sælger henholdsvis 582, 496, 461, 406, 384, 315, 283, 218, 133 og 129 Eksemplarer; enhver af dem faar hver 12te Bog, som han sælger, gratis og desuden 25 pCt. Rabat paa Bogladeprisen. Resten af Oplaget sælges som Makulatur for 21 Øre pr. Kilo, og 31 Bøger vejer 10 Kilo. Naar nu Boghandleren tjener 628 Kr. 35 Ø. ved denne Forretning, hvor store har da hans samlede Udgifter været?

2. Af en Metalkugle, hvis Diameter er 3,181 Fod, og hvis Vægtfylde er 6,12, bortskæres et Stykke, der vejer 507,62 Pd., hvorefter Resten omsmeltes til en ny Kugle. Hvor stor bliver dennes Diameter?

Rumfanget af en Kugle med Radius r er lig $\frac{4}{3} \pi r^3$. Vægten af en Kubikfod Vand er 61,83 Pd.

e. Særskilt for de studerende Disciple:

Latinsk Stil.

Demosthenes, Grækernes berømteste Taler, blev født Aar 383 før Christi Fødsel. Følgende Eksempel paa hans Snildhed fortælles. En gammel Kone¹⁾, som boede i Athen, havde modtaget mange tusinde Sestertier at opbevare²⁾ af 2 Gæstevener paa den Betingelse, at hun kun skulde give Pengene tilbage til dem begge paa een Gang. Den ene vendte nogen Tid efter tilbage til Athen, og da han, iført Sørgedragt³⁾, kom hjem til den gamle Kone og foregav⁴⁾, at den anden var død, narrede⁵⁾ han hende og førte alle Pengene bort med sig. Kort efter kom den anden og begyndte at forlange de betroede⁶⁾ Penge af Konen. Hun kunde hverken give Pengene tilbage, ikke heller vidste hun, hvorledes hun skulde forsvare sig; hun vilde have dræbt sig selv, hvis ikke Demosthenes var kommen hende til

Hjælp. Da han var bleven tilkaldt, sagde han til Manden: „Det er retfærdigt, hvad du fordrer, og Kvinden er beredt til at give Pengene tilbage; men hun vil ikke kunne gøre det, hvis du ikke fører din Kammerat hid, siden, som du selv siger, det Vilkaar blev sat⁷⁾ af eder, at Pengene ikke maaite betaales til den ene uden [at] den anden [var til Stede].“

¹⁾ anus. ²⁾ custodire. ³⁾ sordida vestis. ⁴⁾ fingere. ⁵⁾ decipere. ⁶⁾ deponere. ⁷⁾ at sætte Vilkaar = legem dicere. De i [] staaende Ord oversættes ikke. Tallene skrives helt ud med Bogstaver.

De mundtlige Prøver afholdtes d. 20. Juni—10. Juli. Udfaldet af Eksaminerne ses af omstaaende Karakterlister.

Da en af Eksaminanderne ved Fjerde Klasses Hovedeksamen, *Ove Pontoppidan*, ikke opnaaede det Pointsantal (20) i Afslutningsfagene, som kræves af dem, der vil indstille sig til Afgangseksamen for studerende, indstillede han sig (Min. Bekendtgørelse af 31. August 1895 § 6) til en Omprøve i disse Fag. Den afholdtes d. 28. og 29. August under Ledelse af Undervisningsinspektionens Formand Hr. Professor, dr. phil. *M. Cl. Gertz*. Ved den erholdt *Ove Pontoppidan* de Karakterer, der er anførte paa Karakterlisten.

Almindelig Forberedelseseksamen.

Eksaminanderne.	Dansk Stil.	Mundtl. Dansk.	Engelsk.	Tysk.	Fransk.	Historie.	Geografi.	Naturhistorie.	Regning.	Aritmetik.	Geometri.	Naturalære.	Orden med skriftl. Arbejder.	Points.	Hovedkarakter.
1. Oliver Friis (f. $\frac{5}{12}$ 85; afd. Lærer F.).	g+	mg	g	g÷	„	mg	mg	ug	g	tg÷	tg÷	g+	mg	75 $\frac{1}{3}$	Be- staaet
2. Erik Hagen (f. $\frac{18}{6}$ 87; Direktør H.) ...	g+	mg÷	mg÷	g+	g+	mg+	g	mg÷	ug÷	tg	g+	mg÷	mg÷	93 $\frac{2}{3}$	„
3. Axel Jeppesen (f. $\frac{9}{10}$ 87; Lokomotivfører J.)	mg	ug÷	mg÷	mg+	mg÷	ug	ug	ug÷	ug÷	mg	ug÷	mg	mg÷	119	„
4. Torkild Kierulff (f. $\frac{4}{1}$ 87; Jærnstøber K.)	mg÷	mg÷	g	g+	„	tg	tg	g÷	ug	mg÷	mg÷	g+	mg÷	80 $\frac{1}{3}$	„
5. Axel Larsen (f. $\frac{22}{4}$ 87; Dampskibsfører L.)	mg+	mg	mg	mg	„	ug÷	mg÷	ug	ug	mg÷	mg	ug	mg÷	110 $\frac{1}{3}$	„
6. Christian Mortensen (f. $\frac{23}{8}$ 87; Købmand M.)	g+	g	g÷	mg÷	„	tg+	tg÷	g	ug÷	ug÷	ug÷	mg÷	mg	81	„

Almindelig Forberedelseseksamen.

Eksaminanderne.	Dansk Stil.	Mundtl. Dansk.	Engelsk.	Tysk.	Fransk.	Historie.	Geografi.	Naturhistorie.	Regning.	Aritmetk.	Geometri.	Naturlære.	Orden med skriftl. Arbejder.	Points.	Hovedkarakter.
7. Svend Mortensen (f. 15/11 86; Gaardejer M.)	mg+	ug÷	mg+	mg+	mg+	ug÷	ug÷	ug÷	ug÷	ug÷	ug÷	ug	mg	120 ¹ / ₃	Be- staaet med Udmk.
8. August Nichum (f. 5/5 87; Direktør N.)	g	g÷	g	tg+	,	g+	g÷	mg	g	g+	g÷	tg+	g+	68 ¹ / ₃	Be- staaet.
9. Niels Nielsen (f. 12/12 87; Maskin-assistent N.)	mg	mg	mg÷	mg	,	g	mg	ug÷	ug	ug	ug÷	mg	mg÷	104 ¹ / ₃	,
10. Villiam Olsen (f. 18/6 87; afd. Handelsagent O.)	mg	mg	mg	mg+	,	mg+	mg	g	tg	g	tg+	mg÷	mg+	90 ² / ₃	,
11. Paul Petersen (f. 14/8 87; afd. Snedkerm. P.)	g	mg	mg÷	g	,	g	ug÷	mg+	ug÷	mg	ug÷	mg+	mg÷	97 ² / ₃	,
12. Jørgen Rasmusen (f. 9/12 86; Folketingsmand R.)	mg÷	mg÷	g+	g	mg÷	g+	g	mg+	ug	ug	mg	mg	mg÷	102 ¹ / ₃	,

Fjerde Klases Hovedeksamen.

Eksaminanderne.	Dansk Stil.	Fransk.	Tysk.	Latin.	Historie.	Geografi.	Naturhistorie.	Aritmetik.	Geometri.	Naturlære.	Points i det hele.	Points i Af- slutningsfagene.
1. Gustav Fog (f. 15/11 87; Kap- tajn F.).....	mg	mg	g+	mg	mg+	mg+	mg+	ug	ug÷	ug	79 ¹ / ₃	34
2. Mogens Gad (f. 23/2 87; afd. Gros- serer G.).....	mg÷	g+	g	g÷	g	g+	mg÷	g÷	g÷	g÷	52 ¹ / ₃	24 ¹ / ₃
3. Poul Hansen (f. 9/6 87; Lods H.).....	mg	ug÷	mg	mg	ug	ug÷	mg+	ug	mg+	ug	82	36
4. Svend Hansen (f. 27/3 88; Bank- bestyrer H.).....	mg÷	mg	mg÷	mg÷	ug	ug	ug÷	ug÷	mg+	ug÷	78 ² / ₃	34 ² / ₃
5. Anton Larsen (f. 10/7 87; afd. Gæstgiver L.).....	mg+	ug	mg+	ug÷	ug	ug	mg÷	ug	mg+	ug÷	83 ¹ / ₃	37
6. Johannes Petersen (f. 2/5 87; Købmand P.).....	mg÷	mg+	mg	mg+	ug÷	g+	mg÷	ug÷	mg	g÷	73 ¹ / ₃	33 ² / ₃
7. Ove Pontoppidan (f. 20/3 87; Oberst P.).....	g+	mg	mg	g+	ug÷	g+	mg÷	ug	ug÷	mg+	73 ² / ₃	30 ¹ / ₃
8. Peter Stuhlmann (f. 9/5 87; Dampfærfører S.).....	mg	ug÷	ug÷	mg+	ug	ug÷	ug÷	ug	mg+	ug	83 ² / ₃	38 ¹ / ₃

3. Skolens Aarsprøve

afholdtes paa sædvanlig Maade i Juni og Juli: den skriftlige samtidigt med de skriftlige Afgangsprøver, den mundtlige d. 1.—12. Juli.

Disciplenes Fordeling i Klasserne før og efter Aarsprøven ses af nedenstaaende Tabel:

Klassen.	Disciplentallet før Aarsprøven:		Efter Aarsprøven forblev i Klassen:		Efter Aarsprøven udmeldtes:		Efter Aarsprøven oplyftedes:		Disciplentallet efter Aarsprøven:				
	Forbkl. A.	Forbkl. B.	Forbkl. C.	1. Fælleskl.	2. Fælleskl.	3. Fælleskl.	I. stud. & Realkl.	II. stud. & Realkl.	III. stud. & Realkl.	IV. stud. & Realkl.	V. stud. Kl.	VI. stud. Kl.	Sum.
	14	17	17	19	24	32	21	26	9	21	3	6	209
	0	0	0	2	0	3	0	0	1	1	0	0	7
	0	0	0	0	0	1	1	0	0	15	0	6	23
	14	17	17	17	24	28	20	26	8	5	3	"	179
	0	14	17	19	17	27	28	20	27	9	5	3	186

II. Disciplene.

D. 3. Maj 1903 talte Skolen 216 Disciple; i Juni Maaned udmeldtes 7 Disciple (*Hans Chr. Johansen* og *Holger Breiting* af II. Rkl., *Aage Christensen* og *Gustav Johansson* af I. Rkl., *Johan Johansen* og *Sophus Lystrup* af 3. Fælleskl. samt *Kaj Olsen* af Forberedelseskl. B.), og umiddelbart før Aarsprøven var Discipelantallet altsaa 209.

I Juli Maaned forlod de 6 Disciple, der havde taget Afgangseksamen for studerende, de 12, der havde taget Alm. Forberedelseseksamen, og 3 af de 8, der havde taget Fjerde Klasses Hovedeksamen (*Anton Larsen*, *Johannes Petersen* og *Mogens Gad*), Skolen. Endvidere udmeldtes efter Aarsprøven: *William Bille* af I. Realkl., og *Aage Devantier* af 3. Fælleskl. Skoleaaret sluttede altsaa med 186 Disciple (se Tabellen ovenfor).

Tilgang: Ved Skoleaarets Begyndelse optoges 23 nye Disciple, i September 3, i November 1 og i April 1 — ialt 28 nye Disciple, som i nedenstaaende Fortegnelse er mærkede med *.

Afgang: I August udmeldtes 1 Discipel, i December døde 1, i Februar udmeldtes 2, i Marts 8 og i April 1 — ialt 13 Disciple, som i nedenstaaende Fortegnelse ere satte i [].

I dette Skoleaar har Skolen altsaa været besøgt af 214 Disciple og tæller for Tiden (d. 3. Maj 1904) 201

Disciple (deraf 12 udenbys). Fordelingen af Tilgang og Afgang paa de forskellige Klasser ses af nedenstaaende Tabel.

Frederik Tutein døde i Juleferien (den 27. Decbr. 1903) af Blindtarmsbetændelse; han var i Skole den sidste Dag før Ferien, og da han — glad og fornøjet som altid — sagde Farvel til os, efter at Skolen som sædvanlig havde været samlet til en lille Slutningshøjtid, var der ingen af os, der tænkte, at vi nogle faa Dage senere skulde staa ved hans Grav. *Frederik Tutein* havde ikke ret længe hørt til Skolens Disciple; han kom hertil fra Herlufsholm i Efteraaret 1902, og vi havde altsaa kun kendt ham i godt og vel et Aar. Men han blev hurtigt ualmindelig afholdt baade som Discipel og som Kammerat, for han var en kvik og kæk Dreng, dannet og frejdig i hele sin Optræden, og han hørte til dem, der var med baade ved Arbejdet og ved Legen; derfor har vi alle kun gode Minder om ham. Det uventede Budskab om hans Død gjorde et stærkt Indtryk paa hans Kammerater og paa os Lærere, og vi har ofte savnet ham efter hans Bortgang.

Disciplenes Fordeling i Klasserne ses af nedenstaaende Fortegnelse; ved hver Discipels Navn er anført i Parentes Faderens Stilling (og Opholdssted ved udenbys Disciple) og desuden Disciplenes Alder ved Nytaar 1904. Disciplene af den sproglig-historiske Retning er mærkede med S, af den matematisk-naturvidenskabelige Retning med M.

Klassen.	Forbkl. A.	Forbkl. B.	Forbkl. C.	1. Fælleskl.	2. Fælleskl.	1. Mellem- skolekl.	1. stud. & Realkl.	II. stud. & Realkl.	III. stud. & Realkl.	IV. stud. & Realkl.	V. stud. Kl.	VI. stud. Kl.	Sum.
Discipelantallet ved sidste Skoleaars Slutning:	0	14	17	19	17	27	28	20	27	9	5	3	186
Tilgang:	17	1	0	0	1	5	0	1	3	0	0	0	28
Afgang:	0	1	0	2	0	0	1	5	4	0	0	0	13
Discipelantallet d. 3. Maj 1904:	17	14	17	17	18	32	27	16	26	9	5	3	201

VI. Klasse.(3 Disciple; Gennemsnitsalder: 17⁶/₁₂ Aar.)

1. Svend Volkersen (Oberstlnt. V.) S 17⁸/₁₂ Aar
2. Max Hoyrup (Kaptajn H.) M 17⁷/₁₂ -
3. Lorenz Oxholm (ps. Stabsintendant O.) M... 17³/₁₂ -

V. Klasse.(5 Disciple; Gennemsnitsalder: 16⁴/₁₂ Aar.)

1. Ove Pontoppidan (Oberst, Kammerherre P.) M. 16⁹/₁₂ Aar
2. Peter Stuhlmann (Dampfærgfører S.) M ... 16⁷/₁₂ -
3. Poul Hansen (Lods H.) M 16⁶/₁₂ -
4. Gustav Fog (Kaptajn F.) M 16¹/₁₂ -
5. Svend Hansen (Bankbestyrer H.) M 15⁹/₁₂ -

IV. Klasse.(9 Disciple; Gennemsnitsalder: 15¹⁰/₁₂ Aar.)**a. Den studerende Afdeling.**

1. Carl Gustav Kjær (Lokomotivfører K.) S... 16⁶/₁₂ Aar
2. Hans Harder (Købmand H.) S 15¹⁰/₁₂ -

b. Realafdelingen.

3. Ove Carstensen (afd. Propr. C., Snekkersten) 16⁶/₁₂ -
4. Martin Olsen (Snedker O.) 16 -
5. Niels Peter Kirck (Købmand K.) 15¹¹/₁₂ -
6. Einer Larsen (afd. Farver L.) 15¹¹/₁₂ -
7. Christian Petersen (afd. Murerm. P.) 15¹⁰/₁₂ -
8. Anton Nielsen (Hotelejer N.) 15⁶/₁₂ -
9. Kai Børgesen (Grosserer B.) 14¹¹/₁₂ -

III. Klasse.(30 Disciple; Gennemsnitsalder: 14¹⁰/₁₂ Aar.)**a. Den studerende Afdeling.**

1. *Otto Reventlow (Hofjm., Greve R., Rudbjergg.) 16 Aar
2. Ove Nielsen (Overportør N.) 15¹⁰/₁₂ -
3. Viggo Falkenberg (kgl. Skovr. F., Valdemarsl.) 15⁸/₁₂ -
4. *Ingeborg Nielsen (Snedkermester N.) 15 -
5. Kai Bech (Havneingeniør B.) 14⁶/₁₂ -
6. Georg Mortensen (Købmand M.) 14²/₁₂ -
7. Kristian Lange (fhv. Godsejer L.) 14²/₁₂ -
8. Tage Brüel (Direktør B.) 14¹/₁₂ -

9. Carl Løffler (Købmand L.)..... 14 Aar
 10. Karl Andersen (Lods A.)..... 14 -

b. Realafdelingen.

11. *Kay Olivarius (Grosserer O.), Espergærde).. 16³/₁₂ -
 12. [Frederik Tutein (Proprietær T., Ørsholtgaard) 15⁷/₁₂ -]
 13. Eilif Sørensen (Proprietær S.) 15⁵/₁₂ -
 14. Eilert Rolin-Hansen (Maskinmester H.) 15³/₁₂ -
 15. [Victor Petersen (Gartner P.)..... 15²/₁₂ -]
 16. Adolf Bay (Lods B.)..... 15¹/₁₂ -
 17. Herbert Hansen (Snedker H.) 15¹/₁₂ -
 18. Hans Chr. Andersen (Oversergent A.) 15 -
 19. Oluf Larsen (Togfører L.)..... 14¹⁰/₁₂ -
 20. Poul Dithmer (Handelsgartner D.) 14⁷/₁₂ -
 21. William Spies (afd. Fabrikant S.)..... 14⁷/₁₂ -
 22. Viggo Jeppesen (Lokomotivfører J.)..... 14⁷/₁₂ -
 23. Christian Hansen (Fragtkusk H.) 14⁷/₁₂ -
 24. Albert Nielsen (Arbejdsmand N.)..... 14⁹/₁₂ -
 25. [Iwan Kjær (Lokomotivfører K.)..... 14⁹/₁₂ -]
 26. Niels Knud Hansen (Lods H.) 14⁶/₁₂ -
 27. Valdemar Andersen (Brænderiarbejder A.).. 14⁶/₁₂ -
 28. Hans Chr. Kirck (Købmand K.)..... 14⁴/₁₂ -
 29. [Holger Petersen (Sejlmagerm. P.) 14⁴/₁₂ -]
 30. Aage Petersen (Lokomotivfører P.)..... 14²/₁₂ -

II. Klasse.

(21 Disciple; Gennemsnitsalder: 14 Aar).

a. Den studerende Afdeling.

1. Frants Nielsson (Kedelsmedemester N.) 13¹⁰/₁₂ Aar
 2. Erik Raabye (Kaptajn R.)..... 13⁹/₁₂ -
 3. Hans Fred. Hansen (Dekorationsmaler H.)... 13⁷/₁₂ -
 4. Ernst Wibroe (Møllejer M.) 13⁷/₁₂ -
 5. Børge Pontoppidan (Oberst, Kammerherre P.) 12¹¹/₁₂ -

b. Realafdelingen.

6. Carsten Rasmussen (Købmand R.) 15⁸/₁₂ -
 7. Hans Hansen (Pakmester H.) 14¹⁰/₁₂ -
 8. Adolf Petersen (Gaardejer P., Gundsøllille) .. 14¹⁰/₁₂ -
 9. Christian Hausen (afd. Oversergent H.)..... 14⁶/₁₂ -
 10. [Christian Mechlenburg (Dampskibsfører M.) 14³/₁₂ -]
 11. Georg Petersen (Fabrikejer P.)..... 14²/₁₂ -
 12. Ove Andersen (Bogtrykker A.)..... 14¹/₁₂ -

13.	Ivar Fog (Kaptajn F.).....	14 ^{1/2}	Aar
14.	[Osvaldus Blomsterberg (Slagtermester S. B.)	14	-]
15.	*Sofus Nielsen (Gartner N.).....	13 ^{11/12}	-
16.	[Villy Poggenborg (Bagermester P.).....	13 ^{10/12}	-]
17.	John Lindenberg (Maskinarbejder L.).....	13 ^{9/12}	-
18.	Larsenius Jacobsen (Købmand J.).....	13 ^{9/12}	-
19.	Alexander Stuhlmann (Dampfærgefører S.)	13 ^{8/12}	-
20.	Wilhelm Jensen (Sadelmagermester J.)....	13 ^{8/12}	-
21.	Orvar Lundkvist (afd. Maskiningeniør L.)..	13 ^{5/12}	-

I. Klasse.

(28 Disciple; Gennemsnitsalder: 12^{9/12} Aar.)

a. Den studerende Afdeling.

1.	Skjold Hansen (Lods H.).....	13 ^{2/12}	Aar
2.	Kaj Rand (Klokker R.).....	12 ^{11/12}	-
3.	Poul Hugo Bohn (Postmester B.).....	12 ^{7/12}	-
4.	Herve Jensen (Toldassistent J.).....	12 ^{4/12}	-
5.	Hans L. Stenderup (Stationsfst. S., Snekkersten)	12 ^{4/12}	-
6.	Harry Wright (Konsul W.).....	12 ^{3/12}	-

b. Realafdelingen.

7.	Johannes Schlotfeldt (Murerm. S., Humlebæk)	14 ^{6/12}	-
8.	Knud Nielsen (Murermester N., Hellebæk)...	13 ^{11/12}	-
9.	Aage Løve (afd. Skibsbygmester L.).....	13 ^{9/12}	-
10.	Ernst Otterstrøm (Ingeniør O.).....	13 ^{3/12}	-
11.	Kristian Strømberg (Kedelsmedemester S.)..	13 ^{3/12}	-
12.	Richard Rasmussen (Garantimester R.).....	13 ^{2/12}	-
13.	Olaf Svane Rasmussen (Lods R.).....	13 ^{1/12}	-
14.	Vilhelm Petersen (afd. Fragtfører P.).....	13	-
15.	Axel Møller (Boghandler M.).....	12 ^{11/12}	-
16.	Axel Hansen (Riggermester H.).....	12 ^{11/12}	-
17.	Jacob Bindesbøll (Direktør B.).....	12 ^{10/12}	-
18.	Erik v. Mehren (afd. Fabrikant v. M.).....	12 ^{10/12}	-
19.	Louis Poulsen (Dampskibsfører P.).....	12 ^{10/12}	-
20.	Einar Jeppesen (Lokomotivfører J.).....	12 ^{8/12}	-
21.	Sveud Fog (Kaptajn F.).....	12 ^{8/12}	-
22.	Rudolf Hagen (Postmester H., Aalsgaard)....	12 ^{8/12}	-
23.	Christian Spies (afd. Fabrikant S.).....	12 ^{7/12}	-
24.	Knud Langkilde (Bagermester L.).....	12 ^{5/12}	-
25.	Poul Schmidt (afd. Overlærer S.).....	12 ^{5/12}	-
26.	Charles Hansen (Lods H.).....	12 ^{3/12}	-

27. Johan Fricke (Købmand F.)..... 12⁴/₁₂ Aar
 28. Anders Gottsche (Oversergent G.)..... 11⁹/₁₂ -

1. Mellemskoleklasse.

(32 Disciple; Gennemsnitsalder: 11¹¹/₁₂ Aar).

1. Peter Jørgensen (Gaardejer J., Mørdrup).... 13⁵/₁₂ Aar
2. Oscar Pehrsson (Maskinmester P.)..... 12¹¹/₁₂ -
3. Peter Petersen (Arbejdsmand P.)..... 12¹⁰/₁₂ -
4. Aage Svendsen (Direktør S.)..... 12⁸/₁₂ -
5. Eiler Mikkelsen (Bogholder M.)..... 12⁸/₁₂ -
6. Knud Poggenborg (Bagermester P.)..... 12⁸/₁₂ -
7. Harald Mowitz (Handelsgartner M.)..... 12⁸/₁₂ -
8. Poul Florin (Smedemester F.)..... 12⁸/₁₂ -
9. Aage Nielsen (Oversergent N.)..... 12⁵/₁₂ -
10. Aage Jacobsen (Kantor J.)..... 12⁴/₁₂ -
11. *August Madsen (Murer M.)..... 12⁴/₁₂ -
12. Einar Lundkvist (afdøde Maskinchef L.).... 12³/₁₂ -
13. Ernst Jensen (Sadelmagermester J.)..... 12¹/₁₂ -
14. Erik Nichum (Direktør N.)..... 12 -
15. Robert Christensen (Stabssergent C.)..... 11¹¹/₁₂ -
16. Jeppe Ørskov Kristensen (Købmand K.)... 11⁹/₁₂ -
17. *Oluf Ellekilde (Skibsfører E.)..... 11⁹/₁₂ -
18. Ove Olsen (Skovfoged O.)..... 11⁹/₁₂ -
19. Kai Brammer (Købmand B.)..... 11⁸/₁₂ -
20. Volmer Hørup (Postkontrollør H.)..... 11⁸/₁₂ -
21. Svend Brüel (Direktør B.)..... 11⁸/₁₂ -
22. Frederik Bardenfleth (Kommandør B.).... 11⁷/₁₂ -
23. *Knud Jensen (Skibstømmer J.)..... 11⁷/₁₂ -
24. Hans Dithmer (Handelsgartner D.)..... 11⁶/₁₂ -
25. Eigil Riis-Carstensen (Marinemaler R.-C.).. 11⁵/₁₂ -
26. Thorkild Tryde (Stadsfysikus T.)..... 11⁵/₁₂ -
27. Poul Grabowski (Muremester G.)..... 11⁵/₁₂ -
28. Herluf de Lichtenberg (Postekspedient de L.) 11³/₁₂ -
29. *Frederik Egense (Maskinassistent E.).... 11³/₁₂ -
30. *Georg Hansen (Lods H.)..... 11²/₁₂ -
31. Severin Bindsbøll (Direktør B.)..... 11²/₁₂ -
32. Kai Hellberg (Detailhandler H.)..... 11 -

2. Fællesklasse.

(18 Disciple; Gennemsnitsalder: 11 Aar.)

1. Alex Wolff (Bøsemager W.)..... 13³/₁₂ Aar
2. Svend Erik Walin (Muremester W.)..... 12 -

3. Albert Johansson (Skibsbygmester J.) 11¹¹/₁₂ Aar
4. Amandus Andresen (Musikdirektør A.)..... 11⁸/₁₂ -
5. Aage Zoffmann (Ingeniør Z.)..... 11⁶/₁₂ -
6. Carl Carstensen (Mejeriejer C.)..... 11⁵/₁₂ -
7. Kay Jensen (Restauratør J.) 11⁵/₁₂ -
8. Poul Hansen (Maskinmester H.) 11¹/₁₂ -
9. Gustav Nancke (Translatør N.) 10¹¹/₁₂ -
10. Poul Nielsen (Hotelejer N.) 10⁹/₁₂ -
11. Edvard Jacobsen (Købmand J.) 10⁹/₁₂ -
12. Aage Thorbjørnsen (Pastor Th.) 10⁹/₁₂ -
13. Otto Johansson (Skibsbygmester J.)..... 10⁷/₁₂ -
14. Andreas Tvede (Maskinfabrikant T.) 10⁷/₁₂ -
15. Thorkild Plesner (Cand. phil. P.) 10³/₁₂ -
16. *Jørgen Andersen (Oversergent A.) 10³/₁₂ -
17. Ernst Jørgensen (Muremester J.) 10¹/₁₂ -
18. Einar de Lichtenberg (Postekspedient de L.) 9¹¹/₁₂ -

I. Fællesklasse.

(19 Disciple; Gennemsnitsalder: 10 Aar.)

1. [Niels Hansen (Karantæneofficiant H.)..... 13¹⁰/₁₂ Aar.]
2. [Julius Nørregaard (Bogbindermester N.) 11³/₁₂ -]
3. Erik Jørgensen (Sygehusforvalter J.) 10⁵/₁₂ -
4. Johannes Christensen (Fotograf C.)..... 10⁴/₁₂ -
5. Johannes Lindgrén (Bagermester L.)..... 10⁴/₁₂ -
6. Otto Jeppesen (Lokomotivfører J.)..... 10²/₁₂ -
7. Lorentz Wibroe (Møllejejer W.)..... 10¹/₁₂ -
8. Arthur Jensen (Købmand J.) 9¹¹/₁₂ -
9. Hjalmar Lind (Bogholder L.) 9¹⁰/₁₂ -
10. Ove Brømmer (Købmand B.) 9⁸/₁₂ -
11. Viggo Jensen (Sergent J.)..... 9⁸/₁₂ -
12. Hans Bolt (Købmand B.) 9⁸/₁₂ -
13. Vilhelm Johansen (Malermester J.)..... 9⁷/₁₂ -
14. Alfred Bruun (Detailhandler B.)..... 9⁷/₁₂ -
15. Eigil Bohn (Postmester B.)..... 9⁷/₁₂ -
16. Alfred Eriksen (Købmand E.) 9⁶/₁₂ -
17. Prosper Jensen (Hotelejer J., Snekkersten) 9⁵/₁₂ -
18. Kai Hammerich (Kaptajn H.) 9⁴/₁₂ -
19. Ove Teisen (Læge T.) 8⁹/₁₂ -

Forberedelsesklasse C.

(17 Disciple; Gennemsnitsalder: 8¹⁰/₁₂ Aar.)

1. Joachim Hagen (Postmester H., Aalsgaard)... 9⁸/₁₂ Aar

2.	Poul Anker (ps. Borgmester A.)	9 ⁴ / ₁₂	Aar
3.	Villiam Jørgensen (Pakmester J.)	9 ⁴ / ₁₂	-
4.	Eskild Hansen (Stationsforst. H., Kvistgaard)	9 ³ / ₁₂	-
5.	Erik Langkilde (Bagermester L.)	9 ² / ₁₂	-
6.	Aage Olsen (Togfører O.)	9 ² / ₁₂	-
7.	Carl Adolf Bodelsen (Købmand B.)	9 ¹ / ₁₂	-
8.	Hans Reiffenstein (Bankbestyrer R.)	8 ¹¹ / ₁₂	-
9.	Otto Stuhlmann (Dampfærgefører S.)	8 ¹⁰ / ₁₂	-
10.	Christian Gandil (Kaptajn G.)	8 ¹⁰ / ₁₂	-
11.	Egun Jacobsen (Maskinmester J.)	8 ⁹ / ₁₂	-
12.	Sven Paulsen (Købmand P.)	8 ⁸ / ₁₂	-
13.	Niels Peter Jensen (Kontorchef J.)	8 ⁹ / ₁₂	-
14.	Thorvald Wibroe (Møllejejer W.)	8 ⁵ / ₁₂	-
15.	Poul Röhrdanz (Kaptajn R.)	8 ⁵ / ₁₂	-
16.	Svend Thorbjørnsen (Pastor Th.)	8	-
17.	Poul Mortensen (Forretningsbestyrer M.)	7 ¹⁰ / ₁₂	-

Forberedelsesklasse B.

(15 Disciple; Gennemsnitsalder: 7¹⁰/₁₂ Aar.)

1.	*Carl Svelmøe (Gartner S.)	8 ¹¹ / ₁₂	Aar
2.	Carl Blomsterberg (Slagtermester S. B.)	8 ¹⁰ / ₁₂	-
3.	Willem Rasmussen (Købmand R.)	8 ⁴ / ₁₂	-
4.	Poul Erik Bronée (Instrumentmager B.)	8 ² / ₁₂	-
5.	Ejvind Villumsen (Fabrikmester V.)	8	-
6.	Carl Eyber (Plejef. Detailhandler Grønbæk)	8	-
7.	Niels Helge Vejby-Nielsen (Købmand V.-B.)	7 ¹¹ / ₁₂	-
8.	Christian Tryde (Stadsfysikus T.)	7 ¹¹ / ₁₂	-
9.	Svend Ewald (Malermester E.)	7 ⁹ / ₁₂	-
10.	[Jens Jensen (Restauratør J.)	7 ⁹ / ₁₂	-]
11.	Axel Lilleballe (Muremester L.)	7 ⁷ / ₁₂	-
12.	Aage Erichsen (Lokomotivfører E.)	7 ⁵ / ₁₂	-
13.	Louis Jensen (Hotelejer J., Snekkersten)	7 ³ / ₁₂	-
14.	Sven Langkilde (Bagermester L.)	6 ¹⁰ / ₁₂	-
15.	Erik Riis-Carstensen (Marinemaler R.-C.)	6 ¹⁰ / ₁₂	-

Forberedelsesklasse A.

(17 Disciple; Gennemsnitsalder: 6⁸/₁₂ Aar.)

1.	*Ernst Friis (Detailhandler F.)	7 ⁴ / ₁₂	Aar
2.	*Charly Skibsted-Jacobsen (Sergent J.)	7 ⁴ / ₁₂	-
3.	*Aage Dahm Nielsen (Jærnbanekonduktør N.)	7 ² / ₁₂	-
4.	*Edvard Petersen (Købmand P.)	7	-

5.	*Henry Bruun (Detailhandler B.).....	6 ¹¹ / ₁₂ Aar
6.	*Erik Gulstad (Partikulier G.).....	6 ¹¹ / ₁₂ -
7.	*Erik Plesner (Cand. phil. P.).....	6 ¹⁰ / ₁₂ -
8.	*Carlo Hansen (Sergent H.).....	6 ¹⁰ / ₁₂ -
9.	*Wedell Christensen (Købmand C.).....	6 ⁸ / ₁₂ -
10.	*Paul Krüger (Professor K.).....	6 ⁸ / ₁₂ -
11.	*Aage Johansen (Sergent J.).....	6 ⁸ / ₁₂ -
12.	*Aage Allerup (Maskiningeniør A.).....	6 ⁷ / ₁₂ -
13.	*Aanon Jensen (Kedelsmedemester J.).....	6 ⁴ / ₁₂ -
14.	*Kaj Svend Petersen (Købmand P.).....	6 ³ / ₁₂ -
15.	*Jacob Høyrup (Kaptajn H.).....	6 ² / ₁₂ -
16.	*Karl Erichsen (Lokomotivfører E.).....	6 -
17.	*Ejvind Ohland (Glarimester O.).....	6 -

Fripladser og Legater.

I. Sparekassens Fripladser (4 hele) er tildelte

Lorenz Oxholm (Nr. 3 i VI. Kl.)

Peter Stuhlmann (Nr. 2 i V. Kl.)

Poul Hansen (Nr. 3 i V. Kl.)

Carl Gustav Kjær (Nr. 1 i IV. Kl.)

II. Frederiksborg Amts Skoleraad betaler Skolepenge, helt (a) eller delvis (b), for

a. *Hans Chr. Andersen* (Nr. 18 i III. Kl.)

William Spies (Nr. 21 i III. Kl.)

Christian Hansen (Nr. 9 i II. Kl.)

b. *Viggo Jeppesen* (Nr. 22 i III. Kl.)

Ove Andersen (Nr. 12 i II. Kl.)

III. Kommunale Fripladser.

1. Fripladser som Sønner af Lærere ved Skolen har

Niels Frederik Hansen (Nr. 3 i II. Kl.)

Gustav Nancke (Nr. 9 i 2. Fælleskl.)

Thorkild Plesner (Nr. 15 i 2. Fælleskl.)

Erik Plesner (Nr. 7 i Forbkl. A.)

Paul Krüger (Nr. 10 i Forbkl. A.)

2. Fripladser (a) eller nedsat Skolebetaling (b) er af Byraadet (i Overensstemmelse med Vedtægt af 5. Decbr. 1895) tilstaaet

- a. *Martin Olsen* (Nr. 4 i IV. Kl.)
Ove Nielsen (Nr. 2 i III. Kl.)
Karl Andersen (Nr. 10 i III. Kl.)
Ejlert Robin-Hansen (Nr. 14 i III. Kl.)
Adolf Bay (Nr. 16 i III. Kl.)
Herbert Hansen (Nr. 17. i III. Kl.)
Christian Hansen (Nr. 23 i III. Kl.)
Albert Nielsen (Nr. 24 i III. Kl.)
Peter Petersen (Nr. 3 i I. Mskl.)
August Madsen (Nr. 11 i I. Mskl.)
Knud Jensen (Nr. 23 i I. Mskl.)
- b. *Oluf Larsen* (Nr. 19 i III. Kl.)
Valdemar Andersen (Nr. 27 i III. Kl.)
Aage Petersen (Nr. 30 i III. Kl.)
John Lindenberg (Nr. 17 i II. Kl.)
Sofus Nielsen (Nr. 15 i II. Kl.)
Kristian Strømberg (Nr. 11 i I. Kl.)
Charles Hansen (Nr. 26 i I. Kl.)
Frederik Egense (Nr. 29 i I. Mskl.)
Georg Hansen (Nr. 30 i I. Mskl.)
Jørgen Andersen (Nr. 16 i 2. Fælleskl.)

IV. Foreningen til Oprettelse af Fripladser i Helsingør Latin- og Realskole har delvis betalt Skolepengene for følgende Disciple:

- Vilhelm Petersen* (Nr. 14 i I. Kl.)
Poul Schmidt (Nr. 25 i I. Kl.)

V. Stadsfysikus N. Klem og Hustru Mette Klem, født Dinesens Legat (100 Kr. aarlig) er tillagt

- Max Høyrup* (Nr. 2 i VI. Kl.)

Forsømmelser i Skoleaaret 1902—03.

I Skoleaaret 1902—03 havde

August	11	Skoledage
September	25	—
Oktober	24	—
November.....	24	—
December	20	—
Januar.....	21	—
Februar.	23	—
Marts	26	—
April.....	20	—
Maj.....	23	—
Juni.....	15	—
Juli	12	—
		244 Skoledage

Af Sygdomme, som foraarsagede langvarige Forsømmelser, anføres: Blindtarmsbetændelse (1 Discipel i VI. Kl.), Difteritis (1 D. i Forbkl. B.), Lungebetændelse (1 D. i Forbkl. A), Kighoste (1 D. i Fbkl. A), Epilepsi (1 D. i 1. Fælleskl.), Tarmkatar (1 D. i 3. Fælleskl.), forskellige Hals sygdomme (1 D. i 3. Fælleskl., og 2 D. i 1. Fælleskl.); desuden kom 3 Disciple (1 D. i 3. Fælleskl., 1 D. i 2. Fælleskl. og 1 D. i Forbkl. C) til Skade paa forskellig Maade og maatte af den Grund forsømme Skolen i længere Tid.

Nedenstaaende Tabel giver en Oversigt over Forsømmelsernes Fordeling paa Klasserne.

	Discipel- antallet.	Gennem- snitsalderen.	Antal af Forsømmelser		Antal af forsømte Skoledage	
			i det hele:	gennem- snitlig:	i det hele:	gennem- snitlig:
VI. Klasse:	6	17 ⁹ / ₁₂	7	1,17	48	8,00
V. Klasse:	3	16 ⁹ / ₁₂	5	1,67	5	1,67
IV. Klasse:	21	15 ⁶ / ₁₂	45	2,14	82	3,91
III. Klasse:	10	14 ⁹ / ₁₂	29	2,90	87	8,70
II. Klasse:	30	13 ⁹ / ₁₂	59	1,97	106	3,53
I. Klasse:	28	13 ³ / ₁₂	73	2,67	146	5,21
3. Fælleskl.:	36	12	133	3,69	380	10,56
2. Fælleskl.:	25	11	78	3,12	271	10,84
1. Fælleskl.:	20	10 ³ / ₁₂	58	2,90	267	14,85
Forbkl. C:	17	8 ⁹ / ₁₂	58	3,41	194	11,41
Forbkl. B:	20	7 ¹⁰ / ₁₂	70	3,50	239	11,95
Forbkl. A:	14	6 ⁹ / ₁₂	51	3,14	242	17,29
Hele Skolen:	230		666	2,90	2097	9,12

III. Lærerne og Fagfor- delingen.

Gymnastikundervisningen har tidligere været besørgt af militære Gymnastiklærere af Byens Garnison; men da det efterhaanden viste sig vanskeligere og vanskeligere for disse, paa Grund af deres militære Tjeneste, at passe deres Timer, antoges fra dette Skoleaars Begyndelse en civil Lærer, Hr. eksam. Lærer *H. G. Junker*, der som Gymnastiklærer er uddannet paa Statens etaarige Kursus, men som desuden har almindelig pædagogisk Uddannelse, saa at han kan besørge forskellige andre Fag. — Frk. *J. Christensen*, som i et Par Aar har undervist i Dansk og Tysk i den ene Afdeling af en Klasse, som var delt i to Afdelinger i disse Fag, forlod Skolen ved sidste Skoleaars Slutning, da den nævnte Deling hørte op.

Frk. *Barfoed, E.*,: Naturhistorie i Forbkl. B og C — ialt 3 Timer.

Hr. *Borregaard, N. Chr.*, Kantor: Sang i 1. Fkl.—II. Kl. — ialt 6 Timer.

Frk. *Frølich, J. E.*, eks. Lærerinde: Regning i Fbkl. B. —I. Kl. (28 T.); Tysk i 1. Mellemskolekl. (3 T.) — ialt 31 Timer.

Hr. *Frørup, V.*, cand. mag.: Latin i III., IV. og VI. Kl. (20. T.); Græsk i III. st. og VI. st. Kl. (10 T.) — ialt 30 Timer.

- Fru *Frørup, F. M.*, eks. Privatlærerinde: Dansk i Forbkl. B—2. Fkl. — ialt 30 Timer.
- Frk. *Hansen, C. M.*: Alle Fag undt. Legemsøvelser i Forbkl. A (22 T.); Historie i Forbkl. B og C (4 T.); Geografi i Forbkl. B og C (3 T.); Sang i Forbkl. C (1 T.) — ialt 30 Timer.
- Hr. *Hansen, F. E. G.*, Dekorationsmaler: Frihaandstegning i 1. Fkl.—I. Rkl. og geometrisk Tegning i III. Rkl. — ialt 7 Timer.
- Hr. *Jensen, C. S.*, cand. mag.: Dansk i 1. Mellemskolekl. —VI. Kl. (25 T.); Engelsk i 1. Mellemskolekl. og V.—VI. Kl. (9 T.) — ialt 34 Timer.
- Hr. *Junker, H. G.*, eks. Lærer og Gymnastiklærer: Legemsøvelser i Forbkl. C—VI. Kl. (28 T.); Naturhistorie i 1. Fkl.—1. Mellemskolekl. og III. st. Kl. (8 T.) — ialt 36 Timer.
- Hr. *Lindegaard, P. M.*, exam. polyt.: Regning i II.—IV. Kl. (6 T.); Matematik i 1. Mellemskolekl.—III. Kl. (12 T.); Naturlære i 1. Mellemskolekl. og II.—VI. Kl. (14 T.) — ialt 32 Timer.
- Fru *Lund, I. W. G.*, eks. Lærerinde: Religion i Fbkl. B —I. Kl. (12 T.); Skrivning i Fbkl. B—1. Fkl. (12 T.) — ialt 24 Timer.
- Frk. *Møller, S. S.*, eks. Gymnastiklærerinde: Legemsøvelser i Fbkl. A—B — ialt 4 Timer.
- Hr. *Nancke, F. L. J.*, Translatør: Tysk i I.—IV. Kl. (16 T.); Engelsk i I. Rkl.—IV. Rkl. (16 T.) — ialt 32 Timer.
- Hr. *Petersen, C. P. W.*, Stabssergent: Skrivning i 2. Fkl.—IV. Kl. — ialt 11 Timer.
- Hr. *Plesner, J. E.*, cand. phil., Skolens Inspektør: Historie i I.—VI. Kl. (15 T.); Geografi i IV. Kl. (2 T.); Latin i I. og II. st. Kl. (12 T.); Græsk i IV. st. Kl. (5 T.) — ialt 34 Timer.
- Hr. *Thomsen, O.*, cand. mag.: Fransk i hele Skolen (17 T.); Tysk i I. st. og III. st. Kl. (5 T.);

- Dansk i I. st., og II. og III. st. Kl. (8 T.) — ialt 30 Timer.
- Hr. *Thorbjørnsen, F. C. J.*, Kateket: Religion i II.—VI. Kl. — ialt 5 Timer.
- Hr. *Weile, G. Chr.*, cand. phil.: Historie i I. Fkl.—I. Mellemskolekl. (7 T.); Geografi i I. Fkl.—III. Kl. (12 T.); Naturhistorie i I.—IV. Kl. (7 T.); Aritmetik i II. Kl. (5 T.) — ialt 31 Timer.
- Skolens Bestyrer*: Matematik og geometrisk Tegning i I.—VI. Kl. (18 T.); Naturlære i V.—VI. Kl. (6 T.) — ialt 24 Timer.

Det ugentlige Timetal, som er tildelt hvert Fag i de forskellige Klasser, ses af nedenstaaende Tabel. — Tallene i () angive de Ekstratimer, som de ikke Fransk læsende Realdisciple i I.—IV. Kl. har haft i Stedet for Fransk. — 1. Mellemskoleklasse har, uden for Planen, haft 1 Time i Tysk, fordi Disciplene havde faaet Undervisning i Tysk i den foregaaende Klasse; nogle nye Disciple har derfor maattet have (2) Ekstratimer i dette Sprog. — Ved Sangundervisningen har 2. Fkl.—II. Kl. haft 1 Fællestime. III. og IV. Kl. har haft Skrivning i Stedet for Sang. — Ved Undervisningen i Legemsøvelser har IV.—VI. Kl. udgjort eet Hold; de øvrige Klasser har haft Gymnastik hver for sig.

	Forbkl. A	Forbkl. B	Forbkl. C	1. Fælles- klasse	2. Fælles- klasse	1. Mellem- skolekl.	I. Kl.		II. Kl.		III. Kl.		IV. Kl.		V.—VI. Kl.		Sum.					
							st.	R.	st.	R.	st.	R.	st.	R.	V.; V. + VI.; VI.;							
Religion		2	2	2	2	2	2		2		1		1		1		17					
Dansk	10	8	8	7	7	6	3	3 (1)	3	(1) 2	3 (1)		2 1(1)		2	2	2	73				
Tysk						1 (2)	3	3 (1)	3	(1) 2	3 (1)		2 1(1)					24				
Fransk							4		3		3		2		1½	2	1½	17				
Engelsk						5		4		4		4		4	2		2	25				
Latin							6		6		7		7				6 sp.	32				
Græsk										5		5		5			5 sp.	15				
Historie		2	2	2	3	2	2		2		2	1	2	1	1½	2	1½	26				
Geografi		1	2	2	3	2	2		2		1		2					17				
Naturhistorie		1	2	2	2	2	1		2	2	2		2					18				
Matematik						1	4	(1)	5	(1)	5		5		4	4 m.	4 m.	34				
Regning	6	6	5	5	5	4	2	(1)	1	1		2	2				2	40				
Naturlære						2	2		1		2		3		4		2 sp.	20				
Skrivning	6	4	4	4	4	2	1	1	1		1		1				4 m.	29				
Tegning					2	1		1			1		1			2 m.		10				
Sang			1	1	2	2	2		2									7				
Gymnastik	2	2	2	3	3	4	4		4		4		4		4			32				
Sum:	24	26	28	30	33	36 (2)	12	24	12	6	30	6	18	17	18	12	24	12	15	11	9	434
								(4)			(3)		(2)		(2)		6 m.		13 sp.	8 m.	Lærer-	timer,

VI. Oversigt over Aarets Arbejde.

Religion.

Forbkl. C—1. Mellemkoleklasse. Christen Møller: Lærebog i Bibelhistorie for Elementærskolen. P. Hedemann: Børnenes Salmebog.

I.—III Kl. O. S. Assens: Mindre Lærebog i den bibelske Historie. C. P. Balslev: Luthers Katekismus med en kort Forklaring. Kirkesalmebogen med Tillæg. Det nye Tillæg.

V.—VI. Kl. R. Tønder-Nissen: Kirkehistorie, nærmest til Skolebrug.

Forbkl. B. Bibelhistorie: Den gamle Pagt til Dommerne. (mundtligt uden Brug af nogen Lærebog).

Forbkl. C. Bibelhistorie: Den gamle Pagt fra Dommerne. (S. 39—61). Nogle Fortællinger af Den nye Pagt. Nogle Salmer.

I. Fælleskl. Bibelhistorie: Den nye Pagt (S. 61—112). Nogle Salmer.

2. Fælleskl. Bibelhistorie: Den gamle Pagt (S. 3—61). Nogle Salmer.

I. Mellemkolekl. Bibelhistorie: Hele Bogen repeteret. Nogle Salmer.

I. Kl. Bibelhistorie: Den gamle Pagt til Rigets Deling (S. 1—60). Katekismus: De ti Bud; Synden (§ 1—54). Nogle Salmer.

II. Kl. Bibelhistorie: Den gamle Pagt fra Rigets Deling (S. 61—96). Den nye Pagt til Jesu tredje Ophold

- i Jerusalem (S. 97—127). Katekismus: Trosartiklerne (§ 55—94). Nogle Salmer.
- III. Kl.* Bibelhistorie: Den nye Pagt fra Jesu tredje Ophold i Jerusalem (S. 127—177). Katekismus: Fadervor og Sakramenterne (§ 95—115). Udvalgte Kapitler af Evangelierne gennemgaaede. Nogle Salmer.
- IV. Kl.* Historiske Oplysninger om den hellige Skrift. Apostlenes Gerninger gennemgaaet.
- V.—VI. Kl.* Kirkens Historie fra Reformationen.

Dansk.

- Forbkl. A.* (Schneekloths ABC og Læsebog for det første Skoleaar.) Oplæsning, Genfortælling og Stavning. — Nogle lette Diktatstile. — Af Bibelhistorien er gennemgaaet (mundtlig) fra Skabelsen til Moses, samt Jule- og Paaskeevangeliet. Lidt om Danmarks Geografi og om de almindelige Planteformer. — Anskuelsesundervisning: Poul Steffensens lagttagelsesbilleder og Chr. Nielsens Anskuelsesbilleder er benyttede.
- Forbkl. B.* (Andersen, Skarvig og Sørensen: Børnenes danske Læsebog, første Del. A. Boysen: Danske Retskrivningsøvelser.) Oplæsning, Genfortælling og Stavning. Nogle af Læsebogens Vers er lærte udenad. — Diktatstile: Stk. 1—50 og nogle af Læsebogens mindre Historier.
- Forbkl. C.* (Schneekloth: Læsebog for det tredje Skoleaar. A. Boysen: Danske Retskrivningsøvelser.) Oplæsning, Genfortælling og Stavning. Nogle Vers er lærte udenad. Nogle Eventyr er uden Hjemmeforberedelse oplæste og genfortalte paa Skolen. — De tre vigtigste Ordklasser. — Diktatstile: Stk. 50—120 og enkelte af Læsebogens Stykker.

1. *Fælleskl.* (Matzen: Ny dansk Læsebog III. A. Boysen: Danske Retskrivningsøvelser). Oplæsning, Genfortælling og Stavning. Nogle Vers er lærte udenad. — De vigtigste Ordklasser. — Diktatstile: Stk. 110—180 og enkelte af Læsebogens Stykker.
2. *Fælleskl.* (Matzen: Ny dansk Læsebog IV. O. Lange: Dansk Sproglære. A. Boysen: Danske Retskrivningsøvelser). Oplæsning, Genfortælling og Stavning. Nogle Vers er lærte udenad. — Sætningens Dele, Ordklasserne, Navneordenes, Tillægsordenes, Udsagnsordenes og Stedordenes Bøjning paa Grundlag af Langes Øvelsesstykker. — Diktatstile: Stk. 180—224. Genfortællingsstile fra Lefolii: Fortællinger og Sagaer.
1. *Mellemskolekl.* (Matzen: Ny dansk Læsebog V. O. Lange: Dansk Sproglære. Alb. Svendsen: Danske Retskrivningsøvelser.) Læsning og Genfortælling efter Læsebogen. Oplæsning for Eleverne (Eventyr af H. C. Andersen og Carl Ewald, Barndomsaar ved Vesterhavet af Fejlberg m. m. m.). Eleverne har i Reglen læst igen eller genfortalt det for dem oplæste. Nogle Digte er lært udenad, bl. a. flere Fædrelandssange. — Det væsentligste af Formlæren og Læren om den enkelte Sætning er gennemgaaet. Stykker af Langes Bog er benyttede til Analyse og Tegnsætningsøvelser. Skriftlige Øvelser paa Skolen i Grammatik, Tegnsætning og Stavning. Desuden som Regel en Diktatstil (efter A. Svendsens Retskrivningsøvelser), som Eleverne har forberedt sig til hjemme, og en Genfortællingsstil eller let fri Stil om Ugen. De frie Stile har hyppigt været i Brevform; Kladen eller Planen til dem er altid skrevet paa Skolen ved Samarbejde mellem Eleverne og Læreren med det

Maal for Øje at lære Eleverne at arbejde selv, at opfinde og ordne et Stof.

- I. Kl.* (Danske Læsestykker ved H. Bæk. H. Bæk: 50 Paragraffer. O. Lange: Dansk Sproglære). Oplæsning og Genfortælling. Nogle Digte er lærte udenad. — Grammatik §§ 1—36. — Analyse i Langes Bog samt i Læsebogen. — 1 Stil om Ugen (Genfortællinger, lette fortællende og beskrivende Stile). — De Disciple, som ikke læser Fransk, har desuden haft skriftlige Øvelser paa Skolen i Grammatik, Tegnsætning og Stavning samt mange Extrastile.
- II. Kl.* (Borchsenius og Winkel Horn: Danske Læsestykker. H. Bæk: 50 Paragraffer. O. Lange: Dansk Sproglære. Sig. Müller: Grundtræk af den nordiske Mytologi). — Oplæsning og Analyse. — Grammatik §§ 1—39. — Mytologien gennemgaaet. — 1 Stil om Ugen. — Hertz: Svend Dyrings Hus. Hejberg: Aprilsnarrene. Blicher: Røverstuen. Hostrup: Genboerne; Soldaterløjer. — De Disciple, som ikke læser Fransk, i en ugentlig Særtime Stil.
- III. Kl.* (Samme Læsebog. — H. Biering: Græsk-romersk Mytologi. — H. Bæk: 50 Paragraffer). Den græske Mytologi er gennemgaaet. — 1 Stil om Ugen.

Den studerende Afdeling: Holberg: Jacob v. Thyboe. Oehlenschläger: Hakon Jarl; Axel og Valborg. Hejberg: Aprilsnarrene. Blicher: Marie. Chr. Winther: En Aftenscene. Goldschmidt: Min Onkels Tømmerplads. Paludan Müller: Den ottende Kunst. Hostrup: Eventyr paa Fodrejsen. Ibsen: Hærmændene paa Helgeland.

Realafdelingen. Holberg: Jeppe paa Bjerget. Oehlenschläger: Axel og Valborg. Hauch: Søstrene paa Kinnekullen. Heiberg: Aprilsnarrene;

Nej. Blicher: Brudstykker af „E Bindstouw“; Marie. Chr. Winther: Ristestenen. Hostrup: En Spurv i Tranedans. Ibsen: Terje Vigen. Flere Digte. — Udvalgte Stykker af de homeriske Digte. — Bæks 50 Paragraffer. Analyse. — De Disciple, som ikke læser Fransk, i en ugentlig Særtime Stil og Analyse.

IV. Kl. (Samme Læsebog. H. Bæk: 50 Paragraffer.) I Stil om Ugen. — Njals Saga (i Uddrag). Nogle Folkeviser. Holberg: Den politiske Kandestøber. Wessel: Kærlighed uden Strømper. Ewald: Sange af Fiskerne; Morgensang. Hertz: Svend Dyrings Hus. Poul Møller: Scener i Rosenborg Have. Goldschmidt: Min Onkels Tømmerplads. Paludan-Müller: Abels Død. Hostrup: En Spurv i Tranedans. Kaalund: Til Familien i Præstegaarden; Rejsetummel; Et Fugleskjul. Schandorph: En Oldenborregrosserer; En behagelig Juleaften. Drachmann: En Nutidssaga. Rist: Lasse Månsson fra Skaane (i Uddrag). — Mundtlige Oplysninger om Forfatterne. — *Realafdelingen*: Bæks 50 Paragraffer samt Analyse. Repetition af tidligere læst Litteratur.

Til *Alm. Forberedelseksamen* opgives:

Holberg: Jeppe paa Bjerget; Den politiske Kandestøber. Ewald: Sange af Fiskerne; Morgensang. Wessel: Kærlighed uden Strømper. Oehlen-schläger: Axel og Valborg. Blicher: Marie. Winther: Ristestenen. Heiberg: Aprilsnarrene. Hertz: Svend Dyrings Hus. P. M. Møller: Scener i Rosenborg Have. Hostrup: En Spurv i Tranedans. Paludan-Müller: Abels Død. Goldschmidt: Min Onkels Tømmerplads. Kaalund: Til Familien i Præstegaarden; Et Fugleskjul; Rejsetummel. Schandorph: En Oldenborregrosserer; En be-

hagelig Juleaften. Drachmann: En Nutidssaga. Rist: Lasse Månsson fra Skaane (i Uddrag).

V. Kl. (Rønning: Den danske Literaturs Historie i Grundrids. Wimmer: Oldnordisk Læsebog og Oldnordisk Formlære.) Literaturhistorien fra 1750 til Nutiden gennemgaaet paa Grundlag af Rønnings Bog. — Holberg: Erasmus Montanus. Ewald: Brudstykker af Levned og Meninger; Digte. P. A. Heiberg: Viser. Baggesen: Uddrag af Labyrinten; Digte. Oehlenschläger: St. Hans Aften-Spil m. m. Grundtvig: Digte. Brudstykker af Ingemanns Levnedsbog. Blicher: E Bindstouw. Heiberg: En Sjæl efter Døden. Hostrup: En Spurv i Tranedans. Goldschmidt: Fortællinger. Digte af Schack-Staffeldt, Hauch, P. M. Møller, Aarestrup, Winther, Paludan-Müller, Kaalund m. fl. Georg Brandes: F. Paludan-Müller m. m. Drachmann: Digte. J. P. Jacobsen: Pesten i Bergamo; Digte. Schandorph: En behagelig Juleaften. Ludvig Holstein: Digte m. m. Eksamination og Stilopgaver i „Aladdin“, „Tithon“ m. m., som er læst hjemme af Disciplene. — Oldnordisk: Wimmers Læsebog S. 1—36, 114—118. Grammatik (til Verberne) — Svensk efter Ottosens og Bruuns Læsebog. — 20 Stile.

VI. Kl. (Samme Bøger). Literaturhistorie og Literatur i alt væsentligt som V. Kl. — Oldnordisk: Wimmer S. 41—107. Grammatik: Verberne og det tidligere læste. — Lidt Sprog-historie. — Svensk efter Ottosen og Bruuns Læse-bog. — 20 Stile.

Til *Afgangseksamen for studerende* opgives: Oldnordisk: S. 1—15, 26—34, 74—107, 114—118. — Literaturhistorie: Rønnings Bog. Folkeviserne udførligere. — Literatur: Nogle Folkeviser efter Orlriks Udvalg. Holberg: Jeppe

paa Bjerget; Erasmus Montanus. Ewald: Brudstykker af Levned og Meninger; Digte. Wessel: Kærlighed uden Strømper. Baggesen: Brudstykker af Labyrinten. P. A. Heiberg: Viser. Oehlen-schläger: St. Hans Aften-Spil; Aladdin; Palnatoke; Digte. Grundtvig: Digte. Poul M. Møller: En dansk Students Eventyr; Digte. Blicher: Hosekræmmeren; E Bindstouw. Hertz: Svend Dyrings Hus. Hauch: Søstrene paa Kinnekullen; Digte. J. L. Heiberg: Syvsoverdag; en Sjæl efter Døden. Chr. Winther: Hjortens Flugt. Paludan-Müller: Kalanus; Vestalinden. Goldschmidt: Erindringer fra min Onkels Hus. Hostrup: Eventyr paa Fodrejsen. Kaalund: Digte. J. P. Jacobsen: Pesten i Bergamo; Digte. Drachmann: Digte. Schandorff: En behagelig Juleaften.

Engelsk.

- I. Mellemskoleklasse. Otto Jespersen og Chr. Sarauw: Engelsk Begynderbog I. — Nursery Rhymes.
 - I. Kl. J. Listov: Ledetraad til Brug ved den første Undervisning i Engelsk, 1. og 2. Afdeling.
 - I.—IV. Kl. Rosing: Engelsk Formlære.
 - II. Kl. J. Listovs Ledetraad, 2. og 3. Afdeling.
 - II.—IV. Kl. Chr. Ottesen: Engelsk Læsebog for Mellemskolerne.
 - III. Kl. Listovs Ledetraad, 3. Afdeling.
 - III—IV. Kl. A. Boysen: Engelske Læsestykker, 1. og 2. Hæfte. — L. Jacobsen: Engelske Øvelser. — C. A. Nissen: Opgaver til engelsk Version.
 - IV. Kl. A. Boysen: Engelske Læsestykker, 3. og 4. Hæfte. Samme Forfatter: Engelske Digte. — Wilkie Collins: Miss or Mrs.? (Tauchnitz Udg.)
 - V. & VI. Kl. N. Bøgholm og Otto Madsen: Engelsk Læsebog I. Otto Jespersen: Engelsk Grammatik.
 - VI. Kl. N. Bøgholm og Otto Madsen: Engelsk Læsebog II.
- I. Mellemskolekl.* Lidt Lydlære i Forbindelse med Indøvelse af de specielt engelske Lyde. Ved første Gennemlæsning af Begynderbogen er udelukkende benyttet den lydskrevne Text, efter at Stykkerne først er gennemgaaet mundtligt uden Benyttelse

af Bogen. Undervisningen er for en Del foregaaet paa Engelsk i Form af Spørgsmaal og Svar om Stykkernes Indhold, Genfortælling og Omsætningsøvelser. Ved anden Gennemlæsning er den ortografiske Text benyttet i Forbindelse med Stave- og Diktatøvelser. I den sidste Del af Skoleaaret er læst en lille Samling engelske Nursery Rhymes for at indøve Læsning af en Text uden Lydskrift.

- I. Kl. Ledetraadens 1. Afdeling, og de engelske Stykker af 2. Afdeling. — Det vigtigste af Formlæren. — I Aarets sidste Halvdel en Stil om Ugen.
- II. Kl. De danske Stykker af Ledetraadens 2. Afdel. og de engelske af 3. Afdel. Ottesens Læsebog S. 1—58. — Rosings Formlære. — 1 Stil om Ugen.
- III. Kl. Af Ledetraadens 3. Afd. de danske Stykker. Ottesens Læsebog S. 43—101. Boysens Læsestykker 1. og 2. Hæfte. Cursorisk. — Jacobsens Øvelser S. 1—20. — Formlæren. — 1 Stil og 1 Version hveranden Uge.
- IV. Kl. Af Ottesens Læsebog er repeteret forrige Aars Pensum S. 59—101. Boysens engelske Læsestykker 1.—4. Hæfte. Jacobsens Øvelser S. 1—56. Boysens Digte. Cursorisk: Wilkie Collins: Miss or Mrs.? Jacobsens Øvelser S. 57—85. — Formlæren. Syntaks efter Diktat. 1 Version om Ugen.
Til *Alm. Forberedelsesexamen* opgives: Ottesens Læsebog S. 59—101. Boysens Læsestykker 1., 2. og 4. Hæfte. Boysens Digte S. 30—60.
- V. Kl. Læsebogen S. 1—107 og 122—127. Jespersens Grammatik til Verberne.
- VI. Kl. Læsebogen I. S. 117—122; II. S. 8—20. 28—70, 103—108. Cursorisk efter samme Bog. — Jespersens Grammatik.

Til *Afgangseksamen for studerende* opgives:
 Bøgholm og Madsens Læsebog I., S. 65—127,
 og II. S. 8—17, 28—70, 103—108.

Tysk.

I. Mellemskolekl. J. Kaper og T. L. Simonsen: Tysk Læsebog for de første Begyndere. J. Kaper: Skema til den tyske Formlære. J. Kaper: Stiløvelser for Forberedelsesskolen.

I.—II. Kl. J. Kaper: Tysk Læsebog for Mellemklasserne.

III.—IV. Kl. S. Skouboe: Tysk Læsebog for Mellemklasserne.

IV. Kl. H. Heine: Die Harzreise (Phil. Reclams. Universal Bibl.)

I.—IV. Kl. J. Kaper: Kortfattet tysk Sproglære.

I. Kl. og de ikke fransklæsende Disciple i II. Kl.: J. Kaper: Stiløvelser for Forberedelsesskoler.

I. Mellemskolekl. Læsebogen Side 1—50. Stiløvelser Stk. 1—18. Kapers Skema §§ 1—7 og §§ 12—23. — Uden for Planen er der læst 2 ugentlige Timer med 4 ny Disciple, der ikke har læst Tysk før.

I Kl. Den fransklæsende Afdeling. Læsebogens S. 18—26, 28—31, 34—37, 48—66, 73—101. — Stiløvelser Stk. 37—54 gennemgaaede skriftligt paa Klassetavlen. — Formlæren. — Den ikke Fransk læsende Afdeling Læsebogen S. 48—122 (dog ikke Side 67—72). — Stiløvelser Stk. 1—39. — Formlæren.

II. Kl. Læsebogen S. 115—207. — Formlæren. — De ikke Fransk læsende Disciple har i en ugentlig Særtime læst Stiløvelserne (hele Bogen Stk. 1—54).

III. Kl. Den studerende Afdeling, Læsebogen S. 1—101. — Formlæren, og §§ 141—189 af Syntaksen. — Realafdelingen: Læsebogen S. 1—95. — Formlæren og §§ 141—179 af Syntaksen. — De ikke Fransk læsende Disciple har i en ugentlig Særtime læst Læsebogen S. 95—119, samt reperet Formlæren.

IV. Kl. Læsebogen S. 76—201 (Prosa) og 202—237 (Poesi). Kursorisk: H. Heine: Die Harzreise (Prosa og Poesi) og Skouboes Læsebog, S. 237—258 (Poesi). — Kapers Grammatik. — De ikke Fransk læsende Disciple har haft en Særtime, som er anvendt til Repetition.

Til *alm. Forberedelseksamen* opgives: Skouboes Læsebog S. 87—180 (Prosa) og S. 201—230 (Poesi).

Fransk.

- I. Kl. Otto Jespersen: Fransk Begynderbog.
 I.—II. Kl. Rocherolles: Les secondes lectures enfantines (med Baruëls Ordhjælp).
 II.—IV. Kl. G. Bruno: Le tour de la France.
 IV.—V. Kl. C. Michelsen: Franske Læsestykker.
 II.—VI. Kl. C. F. Jung: Fransk Grammatik.
 III.—VI. Kl. C. F. Jung: Franske Stiløvelser, I.
 V.—VI. Kl. Lavisse: La nouvelle deuxième année d'histoire de France. Felix Franke: Phrases de tous les jours. C. F. Jung: Franske Stiløvelser II (med Synonymik). Baruël: Samling af franske Eksamensstile.

I. Kl. Jespersen: Stk. 74—154 (∩: Bogen ud) og Rocherolles: Stk. 1—160 er gennemgaaede i Samtaleform paa Fransk. — De regelmæssige Verbers Bøjningsformer. — Afskrivning efter kendte Texter.

II. Kl. Rocherolles: Stk. 580—713. Bruno: S. 5—70. Grammatik: Formlæren.

III. Kl. Bruno: S. 176—272. — Stiløvelser: Stk. 1—30. — Grammatik: Formlæren.

IV. Kl. Bruno: S. 147—184. Michelsen: S. 1—43. Kursorisk Læsning efter Bruno. — Grammatik: Formlæren og nogle Punkter af Syntaksen.

Til *Fjerde Klases Hovedeksamen* og *Alm. Forberedelseksamen* opgives: Bruno: S. 138—183 og Michelsen: S. 1—43.

V. Kl. Statarisk: Michelsen: S. 44—178 (∩: Bogen ud). Choix de nouvelles modernes (Velhagen og Klasing): I. og c. 60 Sider af II. Kursorisk: c. 100 Sider

- af Lavisse. — I Skoleaarets Begyndelse 2 ugentlige Hjemmestile, senere mundtlig Stil 1 Time om Ugen, begge Dele efter Jung. — Franke: Phrases de tous les jours. — Hele Grammatiken.
- VI. Kl. Statarisk: Jules Verne: Cinq semaines en ballon ud. Mignet: Histoire de la Révolution française, c. 50 Sider. Choix de nouvelles modernes (Velhagen & Klasing): I. og ca. 60 Sider af II. Kursorisk: c. 150 Sider af Lavisse. — En ugentlig Hjemmestil efter Baruël, mundtlig Stil 1 Time om Ugen efter Jung. I. — Franke: Phrases de tous les jours. — Hele Grammatiken. — Synonymiken i Jungs Stiløvelser, II.

Latin.

- I.—IV. Kl. Hauch: Lærebog i Latin I—III.
 II. Kl. Linderstrøm-Langs latinske Sproglære.
 III.—VI. Kl. Madvig: Latinsk Sproglære.
 III. Kl. Thomsen: Det romerske Stats- og Privatliv. Rafn: Latinsk Literaturhistorie. Henrichsen: Opgaver til latinske Versioner. Thoresens Samling af Eksamensversioner.
- I. Kl. Lærebogen I, Stk. 1—104.
 II. Kl. Lærebogen I, Stk. 110—171 og II, Stk. 1—50. Grammatik i Tilslutning til Lærebogen.
 III. Kl. Lærebogen II, Stk. 51—121. Levys Udvalg af Ovids Metamorphoser: Nr. 2. — Formlæren gennemgaaet og repeteret flere Gange. Syntaks i Tilslutning til Lærebogen. — Ugentlig 1 Times mundtlig Oversættelse fra Dansk til Latin.
 IV. Kl. Lærebogen III A, S. 8—41, 44—67, 71—99, 100—105 og 138—174. Levys Udvalg af Ovids Metamorphoser: Nr. 1, 2, 3, 4, 6, 9 og 13. — Formlæren og Syntaksen læst og repeteret flere Gange. — Ugentlig 1 Times mundtlig Oversættelse fra Dansk til Latin.

Til *Fjerde Klases Hovedeksamen* opgives: Lærebogen III A, Stk. 8—41, 44—67, 100—105

og 138—174. Levys Udvalg af Ovids Metamorphoser: Nr. 2, 6, 9 og 13.

VI. Kl.*) Terents's Andria. Horats's Epistler I, 2—16 og 18—20. Horats's Satirer I, 9 og II, 5. Kurssorisk: Udvalgte Stykker af Henrichsens Opg. Hele Eksamenspensumet repeteret. — 1 Version ugentlig. — Literaturhistorie. — Antikviteter.

Til *Afgangseksamen for studerende* opgives: Cicero: in Catilinam I—II; pro lege Manilia. Seneca II, ad Æbutium, Nr. 2 og 5. Livius XXX. Vergils Æneide IV. Horats's Epistler I, 2, 14, 16 og 18. Horats's Satirer I, 9. Carmina selecta: Catul 1—7, 9, 11—12. Tibul 1—2. Ovid 2, 3 og 11. Martial. Horats's Oder I, 1, 3—11, 13, 14, 16—24, 26, 27, 30—33, 36—38. II, 1—4, 6—10, 12, 14—16, 18 og 20. III, 1, 2, 7—9, 13, 18, 21, 23, 26, 28 og 30. IV, 3, 5, 7, 11, 13 og 15.

Græsk.

III.—IV. Kl. Hudes Elementarbog; Berg og Hudes Formlære.

VI. Kl. Hudes Syntaks. Sechers Mythologi. Sechers Literaturhistorie. Christensen: Det græske Statsliv.

III. Kl. Elementarbogen, S. 1—17 og andet Afsnit S. 1—6. — Formlæren.

IV. Kl. Elementarbogen, S. 1—39. Odysseen IX. — Formlæren.

*) I Fjor er læst: Cicero: pro lege Manilia; pro rege Dejotaro: Epistolæ ad Familiares IV, 5, 6, 12. XIV, 2, 4. XV, 4. XVI, 1, 9, 14—16, 21. Epistolæ ad Atticum IV, 1—2. Plinius d. y: Brevene i Flemmers Udg. S. 82—93 og 98—100. Seneca: Gertz's Udv. II, 42, ad Æbutum, 2, 5, 17, 30, 32, 44, 50 og 54. Suetonius: Flemmers Udg. S. 102—112 og 129—148. Tacitus: Flemmers Udg. S. 192—211. Horats's Oder: 2 Bøger i Udvalg. I Oversættelse er læst Plantus: Aulularia og Miles gloriosus.

VI. Kl.*) Platons Apologi og Kriton. Hele Eksamenspensumet repeteret. Af det nye Testamente er læst Stykker af Lukas's og Johannes's Evangelium. I Oversættelse er læst: Udvalg af homeriske Hymner, af Hesiodos's „Værker og Dage“, Aischylos's Perser, Sophocles's Aias, af Thukydidis: Krigens Begyndelse, Begravelse af de faldne, Pesten i Athen, Plataiais Belejring. Desuden er de vigtigste Monumenter i Athen gennemgaaede ved Hjælp af Billeder. — Literaturhistorie. — Antikviteter. — Syntaksen læst og repeteret.

Til *Afgangseksamen for studerende* opgives: Herodot III, Kap. 1—26; VIII, Kap. 1—74. Lukianos (Gertz's Udg.): Prometheus, Charon og Gudesamtalerne (undt. 2, 8 og 9). Platon: Apologien, Kriton og Faidon, Kap. 1—5 og 64—66. Homer: Iliaden I og IV. Odysseen X og XI, 1—280.

Historie.

Forbkl. C—1. Fælleskl. Johan Ottosen: Børnenes Fædrelandshistorie.

2. Fælleskl.—I. Kl. Johan Ottosen: Børnenes Verdenshistorie.

II.—VI. Kl. Johan Ottosen og Ludv. Schmidt: Lærebog i Historie, I og II.

III. Kl. P. Munch: Mindre Lærebog i Samfundskundskab.

V.—VI. Kl. Ræder: Oldtidens Historie. Johan Ottosen: Nordens Historie. V. A. Bloch: Den nyeste Tids Historie. P. Munch: Lærebog i Samfundskundskab.

Forbkl. B. De vigtigste Begivenheder i Danmarks Historie før 1241 (mundtligt uden Benyttelse af nogen Lærebog).

Forbkl. C. Forfra til Christian III. (S. 1—47).

*) I Fjor er læst: Herodot III, 1—84; VIII, Kap. 1—117. Lukianos: Prometheus, Charon og Gudesamtalerne. Platon: Faidon, 1—5 og 64—66. Homer: Iliaden I, IV, X; Odysseen X, XI. Petersen og Hudes Anthologi: Tyrtaios, Mimnermos, Xenophanes, Theognis, Epigrammer, Anakreontiske Digte, Skolier og Folkeviser.

1. *Fælleskl.* Fra Reformationens Indførelse Bogen ud (S. 48—91).
2. *Fælleskl.* Læst og repeteret hele Bogen.
- I. *Mellemskolekl.* Middelalderen fra Tyskland og Italien, den nyere og den nyeste Tid (S. 57—124).
- I. *Kl.* Forfra til Lensadelen.
- II. *Kl.* Nordens Historie til c. 1792.
- III. *Kl.* Middelalderen og den nyere Tids Historie. — Realklassen har desuden i en ugentlig Særttime læst og repeteret Oldtidens Historie samt af Samfundslæren læst: Statsstyrelse, Embedsstyre og Kommunestyre.
- IV. *Kl.* Den nyere og nyeste Tids Historie. — Realklassen har desuden i en ugentlig Særttime læst Middelalderens og Nordens Historie.
- V. *Kl.* Oldtidens og Nordens Historie læst og repeteret.
- VI. *Kl.* Nordens Historie. Af Munchs Lærebog i Samfundskundskab er læst: Statsstyrelse, Embedsstyre og Kommunestyre (S. 1—46) og det økonomiske Liv i Samfundet (S. 104—136).

Til *Afgangseksamen for studerende* opgives: Grækenlands Historie til den peloponnesiske Krigs Udbrud. Verdenshistorien fra c. 1660. Nordens Historie fra 1660. Det læste af Munchs Lærebog.

Geografi.

- Forbkl. C—I. Mellemskolekl. J. Hoffmeyer: Mindre Lærebog i Geografi.
- I.—IV. *Kl.* P. Dahlberg: Større Lærebog i Geografi.
- Forbkl. B.* Danmark og Oversigt over Europas Geografi indøvet ved Hjælp af Kortet og geografiske Billeder.
- Forbkl. C.* De tre nordiske Riger og Rusland (S. 1—30).
1. *Fælleskl.* De brittiske Øer og Mellemeuropa (S. 30—55).
 2. *Fælleskl.* Middelhavet, Sydevropa, de fremmede Verdensdele (S. 56—116).

- I. Mellemkolekl.* Afrika, Amerika og Australien (S. 93—116), desuden repeteret Danmark (S. 1—18) samt læst Klima og Klimabælter (S. 71—73).
- I. Kl.* Evropa til Alperne (S. 19—67).
- II. Kl.* Evropa fra Alperne, Asien (S. 68—113).
- III. Kl.* Afrika, Amerika og Australien (S. 114—152).
- IV. Kl.* Den fysiske og matematiske Geografi (S. 1—18). Repeteret hele Bogen.

Naturhistorie.

Forbkl. C—2. Fælleskl. Arthur Feddersen: 100 Dyr.

1. Mellemkolekl.—II. Kl. J. E. V. Boas: Dyrerigets Naturhistorie.

III.—IV. Kl. Lützens Lærebog i Zoologi Nr. 2.

2. Fælleskl.—I. Mellemkolekl. V. A. Poulsen: Lille Plante-lære.

I.—II. Kl. Eug. Warming: Plantelivet.

III.—IV. Kl. V. A. Poulsen: Lærebog i Botanik.

Forbkl. B. Pattedyrene (mundtligt uden Lærebog).

Forbkl. C. Pattedyr og Fugle.

1. *Fælleskl.* Krybdyr, Padder, Fisk, Leddyr og Orme (S. 27—45).

2. *Fælleskl.* Zoologi: Bændelormen, Bløddyr samt Til-læget om Mennesket meget udførligt med lidt Sundhedslære knyttet til (S. 44—56). — Botanik: De vigtigste af Foraarets og Forsommerens Blomsterplanter.

I. Mellemkolekl. Zoologi: Pattedyr og Fugle til Rov-fuglene (S. 30—93). — Botanik: De vigtigste Blomsterplanter.

I. Kl. Botanik: Forfra til Planternes indre Bygning (S. 1—56).

II. Kl. Zoologi: Fugle fra Spurvefugle, koldblodige Hvirveldyr, Insekter til Tusindben (S. 86—174). — Botanik: Planternes Formering ved Deling til Slægtskabsforhold (§§ 91—134), Helkronede til Enkimbladede Planter (§§ 144—153).

III. Kl. Zoologi: Edderkopper, Tusindben, Krebs, Orme

og Bløddyr. — Botanik: Fra Kronløse Bogen ud (S. 129—197).

IV. Kl. Det hele Pensum repeteret.

Naturlære.

III.—VI. Kl. K. Prytz: Naturlæren.

V.—VI. Kl. Barmwater: Grundtræk af Astronomien.

V. m.—VI. m. Kl. Julius Petersen: Mekanisk Fysik for Begyndere. Barmwater: Lærebog i mekanisk Fysik, Varme og Elektricitet. Julius Petersen: Lyslære.

I. Mellemskolekl. Undervisningen, ved hvilken der ikke har været benyttet nogen Lærebog, har udelukkende hvilet paa de i Timerne udførte Forsøg, ved hvilke Eleverne, delte i Hold paa 6 hver, efter Tur har været behjælpelige i saa stort et Omfang, som Omstændighederne har tilladt det. Derefter er de ved Forsøgene vundne Resultater blevet drøftede med Klassen og endelig fastslaaede som korte og fyndige Sætninger, hvorpaa disse tilligemed en simpel Skitse af Forsøget er blevet optegnede af Disciplene i deres Hæfter, der altsaa træder i Lærebøgenes Sted. Paa denne Maade er der i Aarets Løb gennemgaaet følgende: Maalinger af rette Liniers Længde, plane Polygons Areal og ganske simple geometriske Legemers Rumfang (f. E. Klasseværelset). Maalinger med Maaleglas. Maalinger med Vægt-skaalen: almindelig Vejning; Vægten af 1 cm^3 Vand = 1 Gram (hule Rum); Vægten af 1 cm^3 af forskellige Stoffer (Vægtfylde). Archimedes's Lov med tilhørende Rumfangsbestemmelser ved Vægttabet i Vand. Luften: indespærret Luft udøver Tryk, der afhænger af Rumfang og Temperatur; Luften i en Flaske har Vægt. Vædsker: Overfladens Stilling til Lodlinien; forbundne Kar (begge aabne, et aabent og et lukket); Vædske-tryk; Pascals Lov. Atmosfærens Tryk: Tori-

cellis Forsøg; Barometret; Hæverter; „Suge-lappen“; Aneroidbarometret; daglige Maalinger af Barometerstanden (fremstillet grafisk). Mariottes Lov (Cyklepumpen). Legemers Udvidelse ved Opvarmning (faste Legemer; Vædske; Luften). Termometret: der er i Timerne lavet et brugeligt Kvægsølvtermometer; inddelt i 20 lige store Dele (hver Grad altsaa = 4° R. = 5° C.); Maalinger med Termometret, daglig og maanedlig Vekslen af Luftens Temperatur er maalt og fremstillet grafisk. Strømninger i Luft og Vædske. Maalinger med Kalorimetret. Gode og daarligere Varmeledere. Smeltning og Frysning. Damp: Fordampning; Damptryk; Kogning; Opvarmning ved Damp; Destillation; Damp i Luften, Skyer, Nedslag, Dampmaskinen.

II. Kl. Der er gennemgaaet omtrent det samme Pensum som i I. Mellemskolekl., og Undervisningen er i det hele dreven paa samme Maade og uden Benyttelse af nogen Lærebog.

III. Kl. Ogsaa her har Undervisningsmetoden gennemgaaende været eksperimentel, og Lærebogen har kun været benyttet som Haandbog. Der er gennemgaaet: Ligevægt i Vædske og Luftarter, Varme og Elektricitet (undt. Induktion) omtrent i samme Omfang som i Lærebogen; dog er der under Straalevarmen medtaget Elementer af Lyslæren og under Elektrolyse en Smule Kemi.

IV. Kl. Ligevægts- og Bevægelseslæren (§§ 8—71, 79—102). Berøringskræfter (§§ 72—78). Varmens Arbejdsværdi (§§ 142—149). Det hele Pensum er repeteret.

V. Kl. Ligevægts- og Bevægelseslæren (efter Julius Petersens Bog); Varme, Magnetisme og Elektricitet (efter Barnwaters Bog).

VI. Kl. *Den matem.-naturv. Afdeling.* Ligevægts- og Bevægelseslæren (efter Julius Petersens Bog). Astronomien. Repeteret Varme. Magnetisme og Elektricitet*) (Barmwater) og — til Dels — Lyslæren.

*) De Forsøg, der er gjorte i Timerne, har for Elektricitetens og Magnetismens Vedkommende i det hele maattet indskrænke sig til en Paavisning af de paagældende Fænomener, da Skolens Apparater ikke egner sig til at udføre Maalinger med. Men Disciplene i denne Klasse har paa Teknisk Skole haft Lejlighed til at foretage en Række Laboratorieøvelser, væsentlig Maalinger. Det har været fuldstændig frivilligt Arbejde, men at det har fanget deres Interesse, derom vidner de afgivne Beretninger med Skitser af Opstillinger, Tabeller og grafiske Fremstillinger, saa vel som den flittige Benyttelse af tilgængelig Faglitteratur og de mange Spørgsmaal til Læreren, som Arbejdet har givet Anledning til. — Disse Øvelser har omfattet: Maalinger af Strømstyrke (ved Voltmetre; ved Ampèremetre af forskellig Art baserede paa en Strøms magnetiske Virkning; ved Ampèremetre, der maaler Strømstyrken ved Opvarmning (Forlængelse) af en Traad (Dæmpning ved Foucaultske Strømme); ved Kompensationsmetoden). Maalinger af Spændingsforskelle (ved Voltmetre, baserede paa en Strøms magnetiske Virkning eller Varmevirkning; ved Normal-element, Kondensator og ballistisk Spejlgalvanometer; ved Kompensation). Justering af de anvendte Volt- og Ametre (ved Præcisionsinstrumenter; ved Kompensationsmetoden). Forlagsmodstande. Shunter, Universalshunter. Maalinger af Ledningsmodstande (ved Differentialgalvanometret; ved Wheatstones Bro (Ledere med Selvinduktion); ved Telefonbroen (Elektrolyters Ledningsmodstand); ved Thomsons Bro (små Modstande); Isolationsmaaling (store Modstande); Bestemmelse af specifik Modstand og Temperaturkoefficient for forskellige Metaller og Kulsorter; Temperaturstigningen af et Dynamoanker ved Modstandsforøgelsen i Beviklingen (maalt med en af Modstandskasser lavet Proppebro). Maaling af Jærns magnetiske Konstanter (Magnetiseringskurven for en Dynamo). Maaling af en Serie- og en Shunt dynamos Konstanter (indre og ydre Karakteristik). Maaling af en

Den sprogl.-hist. Afdeling. Naturlære: Ligevægts- og Bevægelseslæren (§§ 8—102); repeteret Varme, Elektricitet og Magnetisme (§§ 106—196).

Regning.

Forbkl. B.—II. Kl. N. N. Meier: Praktisk Regnebog, I. og II. III.—IV. Kl. Lomholts Samling af Eksamensopgaver.

Forbkl. A. Addition, Subtraktion samt lette Multiplikationsopgaver.

Forbkl. B. De fire Regningsarter med ubenævnte Tal.

Forbkl. C. De fire Regningsarter med benævnte Tal (I, §§ 6—7 og 9—10). Multiplikationstabellerne er nedskrevne,

1. *Fælleskl.* Blandede Opgaver i alle fire Regningsarter (I, §§ 8—11). Forholdsregning efter I, § 13. Tabellerne lærte.

2. *Fælleskl.* Forholdsregning (I, § 13.) Ensbenævnte Brøkers Addition og Subtraktion. Decimalbrøkers Addition og Subtraktion samt Multiplikation og Division af saadanne med et helt Tal (II, §§ 1—5). Tabellerne repeterede.

1. *Mellemkolekl.* De fire Regningsarter med Brøk og Decimalbrøk (II, §§ 5—9). Tabellerne repeterede.

1. *Kl.* Brøk repeteret. Forholdsregning efter II, § 10;

Serie- og en Shuntmotors Konstanter (Karakteristiker). Maaling af de sammenhørende Værdier af Strømstyrke, Spændingsforskel og Buelængde i forskellige Buelamper. En Akkumulators Lade- og Afladekurve. Enkelte simple Forsøg med Drejestrøm og alm. Vekselstrøm (Selvinduktion).

Foruden den store Tjeneste, som Teknisk Skole har vist os ved at stille Apparaterne, Lokale og Vejledning til Raadighed ved disse faste ugentlige Øvelser, har den tilladt Skolens Fysiklærer til enhver Tid at benytte Lokaler og Apparater ogsaa ved de andre Klassers Fysikundervisning, af hvilken Tilladelse vi af og til har benyttet os. Skolen yder herved Teknisk Skole sin bedste Tak for de saaledes beviste Tjenester.

- desuden Procentregning samt fremmed Mønt, Maal og Vægt. Tabellerne repeterede.
- II. Kl.* Omvendt og sammensat Forholdsregning, Procent-, Rentes- og Kæderegning samt Delings- og Blandingsregning efter II, §§ 11 og 12. Brøk. Decimalbrøk og Tabellerne repeterede.
- III. Kl.* De samme Regningsarter som i II. Kl. er indøvede ved mundtlige Eksempler og ved blandede Opgaver efter Lomholts Samling.
- IV. Kl.* Blandede Opgaver efter Lomholts Samling.

Matematik.

- I.—VI. Kl. Jul. Petersen: Lærebog i den elementære Plan-geometri.
- II.—VI. Kl. Jul. Petersen: Aritmetik og Algebra til Skolebrug.
- V.—VI. Kl. Jul. Petersen: Den plane Trigonometri. Lærebog i Stereometri. Analytisk Plangeometri. Metoder og Teorier. — C. Seidelin: Elementær Lære i Projektionstegning.
- I. Mellemskolekl.* Hovedformerne af de geometriske Legemer, Flader og Linier er gennemgaaede (uden Lærebog) og indøvede ved Betragtning af Legemer og Figurer af Træ eller Pap, delvis lavede af Disciplene selv. Vinkelbegrebet. Arealet af plane Polygone.
- I. Kl.* Geometri: §§ 1—79 med tilhørende Opgaver. De Disciple, der ikke læser Fransk, har haft en ugentlig Repetitionstime.
- II. Kl.* Geometri: §§ 1—79 med tilhørende Opgaver (Repetition af forrige Aars Pensum). Aritmetik I: Addition, Subtraktion, Multiplikation, Division, Potens samt Ligninger af 1ste Grad med een og flere ubekendte. (Indledning, §§ 1—20, 21—53, 56—63, 65—74.) — De Disciple, der ikke læser Fransk, har haft en ugentlig Repetitionstime.
- III. Kl.* Geometri: §§ 80—82 (Rep.), 83—90, 99—102.

103—109, 113—119, 123—124. (Ensvinklede Trekkanter, Cirkelliniens Deling og Kordeberegning samt Arealberegning). Aritmetik II, §§ 1—13 og 25 (Rod), §§ 28—34 (kvadratiske Ligninger), §§ 46—62 (Logaritmer). Aritmetik I, §§ 56—63 (Rep.). 2 Hjemmeopgaver (Eksamensopgaver) ugentlig.

IV. Kl. Geometri: §§ 91—98 (Ligedannedhed); §§ 110—112 (Cirkelperiferiens Længde); 120—122, 125—131; det hele Pensum er repeteret. Aritmetik I, §§ 54—55 (Polynomiers Division); §§ 86—107 (største fælles Maal og mindste fælles Mængdefold); §§ 108—118 (Decimalbrøk); §§ 119—124 (Uendelig og Ubestemt). II, §§ 14—19 (Kvadrat-roduddragning); § 23 (Regning med tilnærmede Tal); §§ 40—43 (Ligninger med flere Ubekendte); §§ 44—45 (Rækker); § 63 (eksponentielle Ligninger); § 70 (brudne Terminer). Desuden repeteret hele II og I fra § 20 — 5 à 6 Hjemmeopgaver (Eksamensopgaver) ugentlig.

V. Kl. Geometri: Trigonometri, Stereometri §§ 1—41, 68—73, 76—92; Projektionslæren §§ 1—23. Aritmetik II. Irrationale Størrelser, §§ 14—24 Roduddragning, Regning med tilnærmede Tal); §§ 36—39 (Dobbelt irrationale Størrelser og Polynomiet af 2den Grad); §§ 40—43 (Ligninger med flere Ubekendte); §§ 71—74 (Annuitetsregning). III §§ 1—9, 15—22, 23—28 (Permutationer og Kombinationer, Binomialformlen, Kjædebrøk, ubestemte Ligninger). V. Kl. har haft et Par ugentlige Timer til Opgaveregning.

VI. Kl. Geometri: De sfæriske Grundformler. Analytisk Geometri. Projektionslæren §§ 28—34. Desuden repeteret Trigonometri. — Aritmetik III, desuden repeteret II. — De fleste Eksamensopgaver er regnede som Hjemmeopgaver (5 à 6 om Ugen).

Tegning.

1. *Fælleskl.* har hovedsagelig tegnet efter Læreren Tegninger paa den store Tavle, dels retlinede Ting som Huse og forskellige Nationers Flag, hvortil er anvendt Farve, og dels Dyr og Fugle efter Skolens naturhistoriske Billeder, som Læreren har forstørret og i enkle Linier lagt til Rette for Disciplene.
2. *Fælleskl.* har tegnet nogle af C. F. Andersens Fortegninger samt forskellige Dyreformer, der af Læreren er tegnede paa Klassetavlen med særligt Hensyn til Indøvelsen af Sigtemaal og derefter udstoppede Dyr og Fugle fra Skolens Samling.
1. *Mellemskolekl.* har tegnet nogle af Andersens og Dahlerups Væggetavler samt iøvrigt efter udstoppede Dyr og Fugle.
1. *Kl.* har udelukkende tegnet efter Naturen; som Modeller er benyttet, foruden forskellige Genstande af Klasseværelsets Inventar, Skolens større fysiske Apparater: Dynamo, Luftpumpe m. m.
- III. *Kl.* Geometrisk Tegning. Der er lagt særlig Vægt paa Nøjagtighed i Udførelsen og god Optrækning; efter at fornøden Tegnefærdighed er opnaaet, er Projektionstegning paabegyndt.
- IV. *Kl.* Geometriske Konstruktioner.
- V. *Kl.* Projektionstegning: rette Linier, Planer, Flerplanslegemer; enkelte Eksamensopgaver.
- VI. *Kl.* Projektionslæren ud. Eksamensopgaver.

Skrivning.

- Forbkl. A.* Overintendant Jørgensens 1. og 2. Hæfte.
Forbkl. B. Overintendant Jørgensens 2. og 3. Hæfte.
Forbkl. C. Overintendant Jørgensens 3. og 4. Hæfte.
1. *Fælleskl.* har skrevet efter Overintendant Jørgensens 5., 6. og 7. Hæfte og i Skrivebog paa dobbelte Linier efter Lærerindens Forskrift.

2. *Fælleskl.* Som 1. Fælleskl., men 7—12 Hæfte. Haandskriftsøvelse i linierede og ulinierede Skrivebøger er øvet med de flinkeste Disciple.

1. *Mellemskolekl.* Som 2. Fælleskl. De flinkeste Disciple er øvede i Udfærdigelsen af lettere skematiske Arbejder.

I.—IV. Kl. har nærmest skrevet efter Overintendant Jørgensens 10.—12. Hæfte. En Del af Disciplene har øvet sig i Haandskriftsøvelser i linierede og ulinierede Skrivebøger, ligesom de er øvede i Udfærdigelsen af Regninger og lettere skematiske Arbejder.

Disciplene i IV. Kl. er endvidere øvede i Regnskabsføring. Der er givet dem frit Valg mellem skraa og lodret Skrift.

Sang.

Ved Sangundervisningen, som ledes i Overensstemmelse med Sangregulativet for Latin- og Realskoler, har Skolen været delt i 6 Hold: Forbkl. C, 1. Fælleskl., 2. Fælleskl., 1. Mellemskolekl., I. Kl. og II. Kl.; desuden har 2. Fælleskl.—II. Kl. haft 1 Time Sammensang.

I alle Klasser bruges V. Holms Nodelæsningsøvelser og sammes Salmemelodier til Skolebrug. Til enstemmig Sang bruges: Den danske Skoles Sangbog, udgivet af V. Bierring og Ernst Hansen; til flerstemmig Sang bruges 1., 2. og 3. Hæfte af Ernst's Sangbog.

Legemsøvelser.

Legemsøvelserne har omfattet: først og fremmest Gymnastik, men desuden, og især i Sommertiden, Boldspil, særlig Fodbold og Kurvbld.

Gymnastiken ledes i Overensstemmelse med Haandbog for Gymnastikundervisningen i Latin- og Realskoler. De tre øverste Klasser, IV.—VI., har udgjort eet Hold; de øvrige Klasser har haft Gymnastik hver for sig.

V. Skolens Samlinger.

Bogsamlingen er i Aaret 1903 bleven forøget med følgende Bøger (Gaver fra Ministeriet er mærkede med †, fra Forfatter eller Forlægger med *):

Aandelige Sange. Kbh. 1899.

Aarsbo, J. Dansk Folkesang fra det 19de Hundredaar. Kbh. 1903.

† Alfabetisk Sagregister til Aarbøgerne for Københavns Universitet, Kommunitet og den polytekniske Lærestalt for de akademiske Aar 1898—1901.

Alfsen, M. Plangeometri for Middelskolen. Kria. 1899.

* Andersen, H. C. Regnebog. Tavleregningssopgaver med hele Tal. Kbh. 1903.

Andersen, H. C. De to Baronesser (Gyld. Bibl.) Kbh. 1903.

Andersen, V. Litteraturbilleder. Kbh. 1903.

Arstal, A. Forældre og Børn. En Bog om Hjemmets Op-gaver af Forældre og Barnevenner. Kria. 1902.

† Asmussen, A. F. Meddelelser angaaende de lærde Skoler og dimissionsberettigede Realskoler i Kongeriget Danmark for Skoleaarene 1900—1901 og 1901—1902. Kbh. 1902—03.

Bang, G. Den socialistiske Fremtidsstat (Vidensk. Folkebibl.) Kbh. 1903.

Bauditz, S. Komædie paa Kronborg. Kbh. 1903.

† Beretning om den polytekniske Lærestalt i Undervisnings-aaret fra 1. August 1902 til 31. Juli 1903.

Bierring, V., og Hansen, E. Den danske Skoles Sangbog. Hundrede enstemmige Sange. I—V. (3 Eksemplarer.) Kbh. 1899.

* Boas, J. E. O. Lille Naturhistorie. Kbh. 1903.

- Bonfils, J. H., og Hansen Tybjerg. Danske Vers. Kbh. 1902.
- Cooper, J. F. Indianerfortællinger. I—V. Kbh. 1902.
- Christiansen, C. Lærebog i Fysik til Brug ved polyteknisk Læreanstalt. Anden Udgave. Kbh. 1903.
- Dansk Tidsskrift, udgivet af L. Moltesen. Aarg. 1902.
- Delitzsch, F. Babel og Bibel. Et Foredrag. Kbh. 1903.
- * De lærde Skolers Lærerforening. Beretning om Mødet i Oktober 1903. Helsingør 1903.
- Drachmann, A. B. Fra den romerske Kejsertid. (Vidensk. Folkebibl.). Kbh. 1903.
- Den romerske Statsforfatning. Kbh. 1903.
- Eckstein, E. Skolehistorier, oversat af Ch. Kjerulf. Kbh. 1895. (Skænket af P. Schmidt, I. Kl.)
- Elster, Kr. Samlede Skrifter (Gyld. Bibl.) I—II. Kbh. 1903.
- Erslev, Anna. Sommerferie. Kbh. 1899. (Skænket af P. Schmidt, I. Kl.)
- Ernst, J. Lette, praktiske Træffeøvelser til Skolebrug. Kbh. 1899.
- To- og trestemmige Sange og Kanons til Skolebrug. Kbh.
- Etlar, C. Skrifter. Kbh. 1898—1901.
- Gøngenhøvdingen og Dronningens Vagtmester. Kbh. 1903.
- Udvalgte Fortællinger. (Gyld. Bibl.) Kbh. 1903.
- Ewald, C. Æventyr. X. Samling. Kbh. 1903.
- Feddersen, A. Samleren, en Vejledning for Samlere, I—II
- * Foldberg, P. T. Lærebog i elementær Plangeometri, II. Kbh. 1903.
- † Fonden ad usus publicos. Aktmæssige Bidrag til Belysning af dens Virksomhed, udgivne af Rigsarkivet. 2det Bind. 1801—1826. Kbh. 1902.
- † Forelæsninger og Øvelser ved Københavns Universitet og den polytekniske Læreanstalt i Efteraarshalvaaret 1903. Kbh. 1903.
- † Fortegnelser over de studerende, der i 1902 og 1903 have tilendebragt Afgangseksamen ved de lærde Skoler eller Tillægseksamen ved Universitetet. Kbh. 1902 og 1903.
- Fredericia, I. A. Revolutionen og Napoleon I. 1789—1815. Kbh. 1903.
- Geismar, E. Kristendom og Udvikling. Kbh. 1903.
- Geografiske Læsestykker. Nr. 1. Danmark. Det danske Selskabs Skole 1902.

- * Gormsen, C. C. *Naturhistorie for Folkeskolen, I. Dyreriget.* Kbh. 1903.
- Gundersen, B. *Udtog af den politiske Geografi.* Kria. 1886. Gyldendals Bibliotek for Børn 1903. Kbh. 1903.
- Haandbog for Studenter, udgivet af Studenterhjemmet.* 11. Aarg. Kbh. 1903.
- * Harding, M. C. *Mathematiske Opgaver for den polytekniske Lærestalts Adgangseksamen.* Kbh. 1903.
- Hedin, S. *Tusen Mil paa ukjendte Veje gennem det inderste Asien og Tibet. I.—II.* Kria. 1903.
- Hejberg, J. L. *Vaudeviller.* Ny Samling. (Gyld. Bibliotek.) Kbh. 1903.
- Hernlund, H. *Från Mogenhetsöfningen i Modersmålet.* Stockholm 1902.
- Heuer, L. *Udsigt ovsr Helsingørs Latinskoles Historie.*
- Hilbert, D. *Grundlagen der Geometrie.* Leipzig 1903.
- * Hoff, B. *Svensk Læsebog for Mellemskoler og Borgerskoler.* Kbh. 1903.
- Holm, R. I. *Grundlaget for Kristendomsundervisning i vor Børneskole.* Kbh. 1903.
- Holm, O. *Udvalg af Salmer til Brug i Skolen.* Kbh. 1899.
— *Salmemelodier til Skolebrug. Hæfte 1—2.* Kbh. Højskolebladet. 27. og 28. Aargang (1902 og 1903). Kolding 1902 og 1903.
- Illustrirtes Jahrbuch der Erfindungen, herausgegeben von K Prochaska.* 1902. Veschen. Wien. Leipzig.
- † *Indbydelsesskrift til Københavns Universitets Aarsfest i Anledning af Hs. Maj. Kongens Fødselsdag.* Kbh. 1903.
- ‡ *Indbydelsesskrift til Københavns Universitets Aarsfest til Erindring om Kirkens Reformation.* Kbh. 1902.
- Ingemann, B. S. *To Fortællinger (Gyld. Bibl.).* Kbh. 1903.
- * Ingerslev og Vibæk. *Tysk Begynderbog for Mellemskoler.* Kbh. 1903.
- Ipsen, A. *Georg Brandes. II og III.* Kbh. 1902 og 1903.
Jahrbuch der Weltgeschichte. Dritter Jahrgang. Von Albin Geger. 1902.
- Jensen, U. *Salmebog for Børneskolen.* Aalborg 1898.
- Jensen, V., og Petersen, P. *Tavlebogen, Regnebog for Folkeskolen.* Hæfte I—III. Kbh. 1901.
- * Jespersen, O., og Sarauw, C. *Engelsk Begynderbog I.* Kbh. 1895.
- * Jespersen, O. *The England and America Reader.* Kbh. 1903.

- * Jespersen, O. *Noter til The England and America Reader.* Kbh. 1903.
- Johannesen, O. *Lærebog i Aritmetik og Algebra for Middel-skolen.* Kria. 1902.
- Johansen, N. F. *Begyndelsesgrundene i Aritmetik.* Kbh. 1900.
- † Jydske Granitkirker, efter Foranstaltning af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet opmaalte og undersøgte under Ledelse af H. Storck ved Arkitekterne V. Ahlmann og V. Koch. Kbh. 1903.
- Jørgensen, K., og Ringberg, M. *Premier cours de grammaire Française.* Kbh. 1903.
- Kaper, E. *Den daglige Undervisnings Form.* Kbh. 1903.
- Knudsen, M. *Lærebog i Fysik for Medicinere. Elektricitetslæren.* Kbh. 1903.
- Kringsjaa, redigeret af Chr. Brinchmann. Aarg. 1902.
- Kristensen, M. *Dansk Sproglære for Voksne.* Kbh. 1903.
- Kørbing, J. *Om Smitte.* Kbh. 1902.
- Langsted, A. *Morgensangbog til Skolebrug. (To Eksemplarer.)* Kbh. 1899.
- Larsen, A. *Absalon.* Kbh. 1899. (Skænket af P. Schmidt.)
- Leadheater, C. W. *Teosofi. Paa Dansk ved Frantz Lexow,* Kbh. 1903.
- Lehrpläne und Lehraufgaben für die höheren Schulen in Preussen von 1901.* Halle 1902.
- Lexis, W. *Die Reform des höheren Schulwesens in Preussen.* Halle a. S. 1902.
- Lie, Jonas. *Samlede Værker. I—X.* Kbh. 1902—03.
— *Ulfvungerne.* Kbh. 1903.
- Linderberg, F. *Sociale Kendsgerninger, Meddelelser fra det sociale Sekretariat. I.* Kbh. 1899.
- Lobatschefskij, N. J. *Plangeometri.* Leipzig 1902.
- Lobedanz, A., og Giersing, O. *Cajus Julius Cæsar.* Kbh. 1900.
- Loft, J. *Det lærde Alfabet. En Fortælling fra den romerske Kejsertid.* Kbh. 1903.
- Madsen-Stensgaard, N. R. *Folkets Sangbog. 710 Sange. Tekster og Melodier.* Kbh. 1903.
- Marryat. *Sørøveren, oversat af H. Hansen.* Kbh. 1897. (Skænket af P. Schmidt.)
- Martensen, J. *Holbergs Komedier. X.* Kbh. 1903.
- † Matzen, H. *Aar bog for Københavns Universitet, den polytek-niske Læreanstalt og Kommunitetet for Aarene 1900—1902.* Kbh. 1902—03.

- Mohn, H. Meteorologi. Kria. 1903.
- * Mortensen, K. Lærebog i den danske Litteraturs Historie. Kbh. 1902.
- * Munch, P. Samfundskundskab. Mindre Lærebog. Kbh. 1903.
- Müller, A. Sange for blandede Stemmer. Hæfte 1—2. Kbh. 1899.
- Møller, A. Sundhed og Livsnydelse (Vidensk. Folkebl.). Kbh. 1903.
- Møller, E. Kiøs-Johannes. Roman fra den græske Friheds- krig, fortalt for Drengene. Kbh. 1903.
- Nielsen, I. F. Lærebog i Matematik, til Brug ved Forberedelsen til Maskinisteksamens anden Afdeling. Kbh. 1895.
- Nielsen, Z. Maagen. („Frem“.) Kbh. 1902.
- † Norske Universitets- og Skoleannaler. Kria. 1902.
- Nyrop, Kr. Grammaire historique de la langue Française. II. Kbh. Leipzig. New-York. Paris. 1903.
- Nyt Tidsskrift for Matematik. Aarg. 1902 og 1903.
- Otte Fædrelandssange. Kbh. 1900.
- Plesner, Joh. Salmer og Sange. Kbh. 1901.
- Pontoppidan, H. Lykke-Per. Hans Rejse til Amerika. Kbh. 1903.
- Pontoppidan, M. Taler til Ungdommen. Kbh. 1903.
- Morten Luther. („Frem“.) Kbh. 1902.
- Poulsen, V. A. Lærebog i Botanik. Kbh. 1901.
- Lille Plantelære. Kbh. 1901.
- † Programmer fra danske, norske og svenske Skoler.
- Prytz, H. Om Tal. Til Fortsættelse af Regneundervisningen.
- * Pürschel, O. Akademisk Skytteforening. Kbh. 1903.
- Rasmussen, V. Japan. („Frem“.) Kbh. 1903.
- Rasmussen, V. Geografiske Grundsætninger. Aalborg 1900.
- Reidt, F. Anleitung zum mathematischen Unterricht an höherer Schulen. Berlin 1886.
- Rist, P. F. Lasse Månsson fra Skaane. Kbh. 1903.
- Roger, C. Histoire du ciel. Paris 1901.
- Runeberg, J. L. Fændrik Staal. Illustreret af Alb. Edelfelt. Paa Dansk ved V. Rørdam. Kbh. 1901.
- Rørdam, V. Karneval. Kbh. 1903.
- Sadolin, F. Vort Helbred. Grundrids til en Sundhedslære. Kbh. 1902.
- Salling, S. H. Haandskriftsystem. Hæfte 1—3. Ribe.
- Schandorph, S. Det gamle Apothek. (Gyld. Bibl.) Kbh. 1903.

- Scharling, C. H. Den lærde Skole og Universitetet. Et Indlæg i Skolesagen. Kbh. 1903.
- * Schmidt, L. Lærebog i Historie for Mellemskolen. I. Oldtiden. Kbh. 1903.
- Schmidt, S. Morgensange og Festsalmer til Skolebrug. Nyborg.
- * Secher, J. M. Græsk-romersk Kunsthistorie. Anden Udgave. Kbh. 1903.
- Séguin, A. Den sorte Robinson. Kbh. 1902. (Skænket af Aug. Madsen, I. Mskkl.)
- Sprogvid, Per. Dansk Sprogavl. Kbh. 1901.
- * Slomann, E. Læsebog for danske Børn. 3. Bind. Kbh. 1903.
- Studier fra Sprog- og Oldtidsforskning. Udgivet af filologisk-historisk Samfund. XII. og XIII. Kbh. 1902 og 1903.
- Tegnér, E. Fritiofs Saga med dansk Kommentar. Stockholm. Kbh.
- Thoresen, M. Udvalgte Fortællinger. (Gyld. Bibl.) Kbh. 1903.
- Tilskueren. Udgivet af V. Vedel. Aarg. 1902.
- Weimer, H. Geschichte der Pädagogik. (Sammlung Göschen.) Leipzig 1902.
- Verne, J. Jorden rundt i 80 Dage. Oversat af E. Stensgaard. Kbh. 1898. (Skænket af P. Schmidt.)
- Det sorte Indien. Oversat af O. Höpfner. Kbh. 1897. (Skænket af P. Schmidt.)
- Westergaard, H. m. fl. Sociale Smaaskrifter. Udgivne af Udvalget til social Oplysnings Fremme. Hefte 1—2. Kbh. 1899.
- Westergaard, H. Socialismen og Samfundsudviklingen.
- Winther, C. Romancer og Ballader samt udvalgte Digte. (Gyld. Bibl.) Kbh. 1903.
- Vor Jord. („Frem“.) 1902—1903.
- Østerbergs ABC. Kbh. 1903.
- Zernichow, D. von der Lyhe. Støvlet-Kathrine. Fortælling fra Chr. VII's Tid. Kbh. 1903.

Biblioteket *subskriberer* paa følgende Værker, der udkommer i Hæfter:

- Bricka. Dansk biografisk Leksikon.
- Grimm. Deutsches Wörterbuch.

- Salomonsens ill. Konversationsleksikon.
 Studier fra Sprog- og Oldtidsforskning.
 Danmarks Riges Historie.
 V. Bennike og M. Christensen. Kort over de danske Folke-
 maal.
 Clemens Kløpper. Französisches Real-Leksikon.
 Mohr og Nissen. Tysk-dansk Ordbog.
 Skrifter udgivne af Selskabet til historiske Kildeskrifters Over-
 sættelse.
 Trap. Danmark.
 Frem.
 Rom. Geografiske Billeder.
 Gyldendals Bibliotek.
 Folkenes Historie.
 Vor Klodes Dyr.
 Brynildsen og Magnussen. Engelsk-dansk Ordbog.
 S. Kierkegaard. Samlede Skrifter.
 Danmarks Malerkunst.
 Jonas Lie. Samlede Værker.
 Fr. Nielsen. Kirkehistorie.
 Mentz og Ostenfeld. Billeder af Nordens Flora.
 M. Cl. Gertz. Græske og latinske Forfattere. Samling af
 Oversættelser.
 O. Eidem og O. Lütken. Vor Sømagts Historie.
 Walter Christmas. Fremtidslande.
 Axel Liljefalk og Otto Lütken. Vor sidste Kamp for
 Sønderjylland.
 Arthur Feddersen. Havet.
 Vilh. Rasmussen. Verdensudviklingen.
 A. Noreen. Vårt Språk.

Biblioteket holder følgende *Tidsskrifter*:

- Vor Ungdom.
 Højskolebladet.
 Nordisk Tidsskrift for Filologi.
 Dansk Sundhedstidende.
 Danske Studier.
 Dansk Tidsskrift.
 Kringsjaa.

Nyt Tidsskrift for Matematik.
 Tilskueren.
 Den danske Realskole.
 Historisk Tidsskrift.
 Fysisk Tidsskrift.
 Bog og Naal.
 Det ny Aarhundrede.
 Norden.

Den *fysiske* Samling er bleven forøget med følgende Genstande:

- En Del Kogeflasker og Gummislanger.
- En Smeltesikring, skænket af flv. Elev Chr. Mortensen.
- Et Spintariskop.
- En Gnistinduktor, anskaffet for de af Ministeriet bevilgede 130 Kr.

De *naturhistoriske* Samlinger er i Aarets Løb forøgede med følgende Genstande:

- Et Maarhoved — fra Skjold Hansen.
 - En sjælden Stenart — fra Charles Hansen.
 - En Pighvarre
 - En Tobis
 - En sort Kutling
 - En højre og en venstre Skrubbe
 - En Marsvinshale — fra Hans L. Stenderup.
 - En Gedehamserede — fra Erik Langkilde.
 - En Torsk — fra Erik Jørgensen.
 - En død Sangdrossel — fra Otto Jeppesen.
- } fra Hr. Fisker
} Willumsen, Snekkersten.
-

VI. Oversigt

over

Indtægter og Udgifter

ved

Helsingør Kommunes højere Almenskole

i

1903—04

(1. Januar 1903 til 31. Marts 1904).

Indtægter.		Kr.	Ø.
1. Renter af Realskolefondens Kapitaler		3061	35
2. Jordskyld		2	50
3. Bidrag fra St. Olai Kirke		113	33
4. Andel af Helsingørs almindelige Hospitals Indtægter		3553	18
5. Tilskud af Statskassen		3750	„
6. Skolepenge		22492	50
7. Indskrivningspenge		10	„
8. Eksamensudgifter		230	„
		<hr/>	
		33212	86
		<hr/>	

	Kr.	Ø.
Udgifter.		
1. a. Lønninger til Bestyrelsen og de faste Lærere	26008	36
b. Honorarer til de faste Lærere for Ekstratimer	1183	72
c. Honorarer til Timelærere	4598	95
d. Tilskud til Pensionsfonden	962	89
e. Pension til fhv. Lærer, cand. polyt. Monrad	999	98
Pension til fhv. Lærerinde, Frk. Galschiøt	322	50
Understøttelse til fhv. Portner Torstensen	300	„
f. Honorar for Inspektion m. m.	450	„
g. Honorar for Regnskabsføring	100	„
h. Portnerens Løn	1174	99
2. a. Skolens og Gymnastikhusets Inventar .	917	56
b. Bogsamling og Undervisningsapparater (heri for Tilsyn med Bogsamlingen Kr. 249,98)	977	19
c. Skrivematerialier og Protokoller	117	55
d. Brændsel*)	1333	92
e. Belysning	179	63
f. Eksamensudgifter	117	80
g. Skolens Program	285	25
3. a. Skatter, Afgifter og Assurance	174	85
b. Bygningernes Vedligeholdelse	892	26
c. Skorstensfejning, Vandafgift og Udførsel af Dagrenovation	128	75
4. Renter og Afdrag af Laan	4539	72
5. Forskellige Udgifter	185	56
	45951	43

*) Heri medregnet Brændsel til Opvarmning af de Lokaler, som Handelsskolen benytter.

Byraadsudvalget for Helsingør Kommunes højere
Almenskole består af:

Hr. Borgmester, Overdommer *Ph. P. Rosenstand*,
Kmd. af Dbg. og Dbm., F. M. (Formand).

Hr. Brygger *C. Heise*.

Hr. Købmand *V. R. F. Kempel*.

Hr. Konsul *E. Frijsenber-Monrad*.

Hr. Folketingsmand *Chr. Rasmussen*.

Medlem af Undervisningsinspektionen, Hr. Dr. phil.
N. Nielsen, besøgte Skolen i December og overværede
Undervisningen i forskellige Klasser.

Gymnastikinspektøren, Hr. Oberst *Ramsing*, inspicere-
rede i Oktober Gymnastikundervisningen.

VII. Alm. Bestemmelser,

Ordensregler.

§ 1. Om Morgenen maa Disciplene møde paa Skolen mindst 5 Minutter før Skoletidens Begyndelse; tidligere end et Kvarter før denne maa ingen komme. Enhver Discipel medbringer, hvad han i Dagens Løb skal bruge af Bøger og Skolesager.

§ 2. Disciplene samles uden Støj paa Skolens Legeplads. Naar Undervisningen skal begynde, hvilket tilkendegives ved Klokkeringning, stiller enhver Klasse sig op paa den Plads, der anvises den af Inspektøren, og gaar derefter rolig op i Klasseværelset i den Orden, som Inspektøren bestemmer.

§ 3. Efter hver Undervisningstime gives der 8 Friminutter (efter den anden Time 16), som Disciplene tilbringer paa Legepladsen under Inspektørens Opsigt. I disse Friminutter maa Disciplene nyde deres medbragte Smørrebrød og more sig med sømmelig Leg, men ethvert Slagsmaal er forbudt; Knive maa ikke fremtages paa Legepladsen. Friminutternes Ophør tilkendegives ved Klokkeringning, og Disciplene forholder sig da ligesom ved Skoletidens Begyndelse (se § 2).

§ 4. Ingen Discipel (med Undtagelse af Ordensduksen, se § 6) maa opholde sig i Klasseværelset i Friminutterne. Disciple, som paa Grund af svageligt Helbred

ikke maa være paa Legepladsen i Friminutterne, maa medbringe Seddel fra Hjemmet herom, og denne maa straks ved Skoletidens Begyndelse afleveres til Inspektøren. Saadanne Disciple vil der blive anvist et særskilt Klasseværelse, hvor de kan opholde sig.

§ 5. Ingen Discipel maa forlade Skolen i Skoletiden uden Bestyrerens udtrykkelige Tilladelse.

§ 6. Enhver Klasse har sin Ordensduks; som saadan fungerer skiftevis enhver af Klassens Disciple en Uge ad Gangen. Han samler i Friminutterne efter den første Time sin Klasses skriftlige Arbejder og afleverer dem til vedkommende Lærer; han maa ikke forlade Klassen i Friminutterne uden Inspektørens Tilladelse, og i saa Fald maa en af hans Klassekammerater overtage hans Hverv; han sørger for, at alt, hvad der skal bruges ved Undervisningen (Blæk, Svamp, Kridt osv.), er i tilbørlig Orden; han fører Tilsyn med Klassen, naar der ingen Lærer er til Stede, og meddeler paa Opfordring, hvad der maatte være forefaldet; han er den sidste, der forlader Klassen ved Skoletidens Ophør, og afleverer glemte Sager til Inspektøren.

§ 7. Hver Lørdag modtager Disciplen sin Karakterbog, som han snarest muligt efter sin Hjemkomst skal forevise sine Forældre eller Værger. Mandag Morgen afleverer han den, forsynet med Faderens eller Værgens Underskrift, til sin Klasses Ordensduks, som samler alle Karakterbøgerne og afleverer dem til Inspektøren.

§ 8. Ved Bortgangen fra Skolen efter Skoletidens Ophør medtager enhver Discipel sine Bøger og Skolesager; kun Tavle, Skrivebog og Tegnebog maa blive tilbage i Klassens Skab.

§ 9. Udeblivelse fra Skolen paa Grund af Sygdom eller anden lovlig Aarsag maa straks meldes skriftligt til Bestyreren; den Discipel, der har været fraværende

fra Skolen i kortere eller længere Tid, har efter sin Genkomst strax at melde sig hos Inspektøren. Til Fritagelse fra Skolen af nogen som helt anden Grund maa der i Forvejen af vedkommende Discipels Foresatte søges Tilladelse hos Bestyreren; men Skolen venter, at Hjemmet selv vil sørge for, at der aldrig af en blot Fornøjelse tages Anledning til at begære Frihed, og den haaber, at man end ikke vil tage Anledning dertil af andre Familiefester end dem, der ikke kommer igen hvert Aar. Naar en Discipel skal forberedes til Konfirmation, maa der forud gøres Anmeldelse derom til Bestyreren.

§ 10. Den Discipel, der paa Grund af Sygdomstilfælde eller Forkølelse ønsker sig fritagen for Gymnastik eller Svømning, maa medbringe skriftlig Begæring derom fra Hjemmet. Dog er en Lægeattest nødvendig, hvis Discipelen i længere Tid eller for bestandig skal fritages herfor.

§ 11. Al forsætlig Beskadigelse af Skolens Materiel og øvrige Ejendele er strengt forbudt, og Gerningsmanden maa erstatte den voldte Skade.

§ 12. Enhver Discipel skal have sine Bøger og øvrige Skolesager i ordentlig Stand og tydeligt mærkede med Navn; ligeledes maa Huer, Hatte, Overtøj, Regnslag, Madkasser osv. være mærkede med Navn.

Det paalægges overhovedet Disciplene i alle Forhold at vise Høflighed og sømmelig Opførsel, hvad enten de færdes paa Skolen eller uden for dennes Omraade. Det er Disciplene forbudt at besøge Beværtningslokaler og lignende Steder uden i Følge med deres Forældre eller Værger; offentlig Tobaksrygning anses for upassende.

Disciplenes Forældre eller Værger, uden hvis kraftige Bistand disse forskellige Bestemmelser ikke kan gennemføres i deres Helhed, bedes om særligt at lægge Mærke til §§ 4, 7, 9, 10 og 12.

Forholdsregler over for smitsomme Sygdomme.

1. Naar der i en Familie, som har skolesøgende Børn, udbryder en smitsom Sygdom, maa Skolen straks modtage Meddelelse herom.

2. Er Sygdommen Skarlagensfeber, Difteritis, Blodgang, exantematisk Tyfus, Kopper eller anden farligere smitsom Sygdom, vil det være nødvendigt at formene Disciple fra Hjem, hvor der findes Patienter med disse Sygdomme, Adgang til Skolen, indtil det ved Lægeattest godtgøres, at al Fare for Smitte er forbi.

3. Derimod vil det under en af de sædvanlige godartede Mæslinge- og Kighosteepidemier eller andre mindre farlige smitsomme Sygdomme i Reglen ikke være nødvendigt at formene Disciple fra Hjem, hvor saadanne Sygdomme findes, Adgang til Skolen.

Skolens Ferier.

Det nye Skoleaar begynder Mandag d. 22. Aug. Kl. 10.

Efteraarsferie fra Mandag d. 17. til Onsdag d. 19.

Oktober, begge Dage medregnede.

Juleferie fra Fredag d. 23. Decbr. til Torsdag d. 5.

Januar, begge Dage medregnede.

Paaskeferie fra Onsdag før Skærtorsdag til den paafølgende Tirsdag, begge Dage medregnede.

Pinseferie fra Pinselørdag til Søndag efter Pinse.

Foruden Søn- og Helligdage gives desuden følgende enkelte Fridage:

1 Dag i September.

1 Dag i November.

4 halve Dage i den anden Halvdel af Skoleaaret.

Fastelavns Mandag.

Kongens Fødselsdag.

Lørdag efter Store Bededag.

Grundlovsdagen.

St. Hans Dag.

VIII. Eksaminer i Juni og Juli 1904.

Skolens aarlige Gymnastikprøve afholdtes d. 8. Maj.

De skriftlige Prøver afholdtes d. 9.—14. Juni.

De mundtlige Prøver ved Afgangseksamen for studerende, Fjerde Klasses Hovedeksamen og Alm. Forberedelseseksamen holdes efter omstaaende Skema. Skemaet for Skolens mundtlige Aarsprøve bliver omdelt til Disciplene og udleveres til enhver, der ønsker det.

Lørdag d. 9. Juli Kl. 9 bekendtgøres Udfaldet af Eksamen og Disciplenes Fordeling i det nye Skoleaar.

Disciplenes Forældre og Foresatte samt enhver, der har Interesse for Skolens Virksomhed, indbydes til at overvære de mundtlige Prøver og Bekendtgørelsen af Eksamens Udfald.

Helsingør Kommunes højere Almenskole, i Juni 1904.

Chr. Krüger.

Afgangseksamen for studerende.

Onsdag d.	15.	Juni Kl.	9 ¹ / ₂ :	Historie.
Mandag d.	20.	„ „	8 ¹ / ₄ :	Fransk.
Onsdag d.	22.	„ „	8:	Matematik.
		„ „	4:	Naturlære.
Fredag d.	24.	„ „	8:	Dansk.
Onsdag d.	29.	„ „	6:	Latin.
Torsdag d.	30.	„ „	8:	Græsk.
Fredag d.	1.	Juli „	10:	Engelsk.

Fjerde Klases Hovedeksamen.

Fredag d.	17.	Juni Kl.	1 ¹ / ₄ :	Græsk.
Lørdag d.	18.	„ „	9:	Tysk.
Onsdag d.	22.	„ „	9:	Matematik.
Lørdag d.	25.	„ „	8 ¹ / ₄ :	Fransk.
Mandag d.	27.	„ „	8:	Naturhistorie.
		„ „	3:	Geografi.
Onsdag d.	29.	„ „	6 ¹ / ₂ :	Latin.
Fredag d.	1.	Juli „	9:	Historie.

Almindelig Forberedelseseksamen.

Onsdag d.	15.	Juni Kl.	10 ¹ / ₄ :	Historie.
Lørdag d.	18.	„ „	9:	Tysk.
Mandag d.	20.	„ „	9:	Fransk.
Onsdag d.	22.	„ „	9:	Matematik.
		„ „	5:	Naturlære.
Fredag d.	24.	„ „	10:	Dansk.
Mandag d.	27.	„ „	8:	Naturhistorie.
		„ „	3:	Geografi.
Fredag d.	1.	Juli „	11:	Engelsk.